

Broj: 02-05-15003-7/16
Sarajevo, 11.05.2016. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 – Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo na **41.** sjednici održanoj **11.05.2016.** godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o provođenju Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo u 2015. godini.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog Zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, informativno.

P R E M I J E R

Elmedin Konaković

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo privrede
5. Ministarstvo finansija
6. Evidencija
7. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo privrede

IZVJEŠTAJ
O PROVOĐENJU ZAKONA O NOVČANIM PODSTICAJIMA U
POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI NA PODRUČJU KANTONA
SARAJEVO U 2015. GODINI

Sarajevo, april, 2016. godine

UVOD

Od ukupnog teritorija Kantona Sarajevo na poljoprivredno i šumsko zemljište odnosi se 92% teritorije, dok se svega 8% površine odnosi na urbane i površine izvan sfere biljne ili neke druge proizvodnje. Međutim, većina stanovnika Kantona Sarajevo, tačnije 88,6 %, živi u urbanim područjima. Općine Trnovo, Ilidža, Hadžići i Ilijaš zauzimaju više od 50% površine Kantona i većim dijelom su ruralne. Činjenica je da je veliko prostranstvo nenastanjeno stanovništvom koje je sposobno za obavljanje privredne djelatnosti.

Kanton Sarajevo raspolaže značajnim površinama poljoprivrednog zemljišta. U strukturi poljoprivrednog zemljišta dominiraju livade i pašnjaci dok na zemljište više prirodne efikasnosti, kao što su oranice, vrtovi i voćnjaci, otpada oko 30% površina. Većina poljoprivrednog zemljišta nalazi se u brdskim i planinskim područjima, dok je neznatan dio uz vodotoke i ima karakteristike ravnicaškog zemljišta, tako da se sukladno zemljišnim i klimatskim uslovima ovih područja razvijaju i vidovi poljoprivredne proizvodnje.

Struktura zemljišnih površina	ha
Poljoprivredno zemljište	48.118,97
Šumsko zemljište	68.588,24
Neploidno zemljište	10.287,38
Ukupna površina Kantona	126.994,59

U strukturi poljoprivrednog zemljišta dominiraju livade i pašnjaci sa oko 69 % ili 33.202 ha, dok na zemljište više prirodne efikasnosti (oranice, vrtovi i voćnjaci) otpada 31 % ili 14.916.97 ha.

Međutim, ovi zemljišni resursi nisu iskorišteni u punoj mjeri i na adekvatan način. Stoga se nameće potreba stavljanja u funkciju navedenih zemljišnih resursa s ciljem snadbijevanja tržišta Kantona Sarajevo poljoprivrednim proizvodima sa ovog područja, te angažovanja što više radno sposobnog stanovništva u poljoprivredi.

Problem adekvatnog korištenja zemljišta je usitnjenost posjeda. Porodične farme su u prosjeku veličine 2-5 ha, rasute na po 5-7 parcela na kojima dominiraju mješoviti ratarsko-stočarski sistemi. Ovako mali i usitnjeni posjedi daju rezultate niskog nivoa produktivnosti na farmi i ograničavaju mogućnosti farmera da primijene moderne sisteme upravljanja.

Klimatski, zemljišni i drugi uslovi područja Kantona Sarajevo nisu najpovoljniji. Međutim, postoje pogodnosti za uspješnu proizvodnju značajnog broja poljoprivrednih kultura: krompira, kupusnjača, lukovičastog povrća, mrkve i sl., te proizvodnje mesa i mlijeka, nekih vrsta voća, meda i drugih pčelinjih proizvoda, ljekovitog bilja, slatkovodnih riba i sl.

Pored zemljišnih, Kanton Sarajevo raspolaže i značajnim proizvodnim i prerađivačkim kapacitetima prehrambene industrije, čije proizvodne mogućnosti nisu u cjelosti iskorištene, te sirovine osiguravaju sa drugih područja, pa i iz inostranstva.

I ZAKONSKI OSNOV

1. Zakon i podzakonski akti

Imajući u vidu značaj proizvodnje hrane za određenu društvenu zajednicu, upošljavanje i osiguranje materijalne egzistencije stanovništva, Kanton Sarajevo poljoprivredu smatra jednom od prioritetnih grana privrede. Da bi se dao podstrek razvoju poljoprivrede, Kanton Sarajevo je 2004. godine započeo sa izdvajanjem novčanih sredstava za podsticanje primarne poljoprivredne proizvodnje i jedan je od prvih kantona u Federaciji BiH koji je započeo sa implementacijom podsticaja u poljoprivredi. U cilju osiguravanja kontinuiteta i stabilnosti ovog programa, Skupština Kantona Sarajevo je početkom 2008. godine usvojila Zakon o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 9/08).

Obzirom da je sredinom 2010. godine Parlament Federacije BiH donio Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službene novine Federacije BiH", broj 42/10) kojim je definisano da kantonalna ministarstva ne mogu podsticati proizvodnje koje podstiče Federacija, to se intenzivno radilo na pripremi novog kantonalnog Zakona o novčanim podsticajima koji bi bio usklađen sa gore navedenim Zakonom. Tako je već početkom 2012. godine Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj 09.01.2012. godine, donijela novi Zakon o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 1/12) koji je usklađen sa federalnim Zakonom i izvršena harmonizacija kantonalnih i federalnih podsticaja.

Navedenim Kantonalnim Zakonom utvrđeni su modeli podsticaja proizvodnji i pojedini vidovi poljoprivredne proizvodnje koji se podstiču u okviru utvrđenih modela, te opšti uslovi koje kandidat mora ispuniti u cilju ostvarenja prava na novčani podsticaj. Takođe, kandidati za novčani podsticaj su razvrstani na neregistrovana lica, te registrovana fizička i pravna lica. Posebno je bitno naglasiti da su ovim Zakonom favorizovana pravna i registrovana fizička lica, tako da je za iste podsticaj uvećan za 30% (za osnovnu djelatnost) odnosno za 20% (za dopunsku djelatnost) u odnosu na neregistrovana lica. Cilj ovakvog opredjeljenja je da se na ovaj način poljoprivrednici motivišu za registrovanje djelatnosti i da na taj način u okviru poljoprivredne djelatnosti riješe svoj radni status. Rezultat ovakvog zakonskog rješenja je uvećanje broja poljoprivrednih proizvođača koji su registrovali djelatnost.

S ciljem poboljšanja određenih rješenja definisanih navedenim Zakonom, početkom 2013. godine donesen je Zakon o izmjenama zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo koji je objavljen 18.04.2013. godine ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 15/13). Navedenim izmjenama podsticaji su omogućeni i za vidove proizvodnih proizvodnji koje nisu bile obuhvaćene Zakonom, a zastupljene su u značajnoj mjeri na području Kantona Sarajevo, kao i određena jednostavnija rješenja u primjeni Zakona.

Podzakonski akti su: Pravilnik o posebnim uslovima za ostvarenje prava na novčani podsticaj ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/13 i 39/14) i Odluka o iznosima novčanih podsticaja, minimalnim uslovima za početak proizvodnje, minimalnim uslovima za

investiranje i rokovima podnošenja zahtjeva ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 22/15).

Pravilnik donosi Ministar privrede i istim su propisani posebni uslovi za ostvarenje prava na novčani podsticaj, dok se Odluka donosi za svaku budžetsku godinu u proceduri javne rasprave, tako da u donošenju iste učestvuju svi zainteresovani poljoprivrednici.

2. Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor nad provođenjem Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrše kantonalni poljoprivredni inspektori na osnovu člana 37. Zakona. U toku 2015. godine inspekcijski nadzor je izvršen nad 18 zahtjeva za federalnu novčanu podršku i nad 42 zahtjeva za kantonalni novčani podsticaj. Važno je naglasiti da kantonalni inspektori prilikom inspekcijskog nadzora nisu pronašli nikakve nepravilnosti u provođenju Zakona i podzakonskih propisa od strane službenika Odjeljenja.

3. Odluka o iznosima novčanih podsticaja, minimalnim uslovima za početak proizvodnje, minimalnim uslovima za investiranje i rokovima podnošenja zahtjeva

Iznosi novčanih podsticaja za sve vidove podsticaja, minimalni uslovi za početak proizvodnje, minimalni uslovi za investiranje te rokovi za podnošenje zahtjeva propisuju se Odlukom, koju donosi Vlada Kantona za svaku kalendarsku godinu.

U skladu sa članom 6. Zakona o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo, Ministarstvo privrede organizuje javnu raspravu po Prijedlogu odluke, te nakon provedene rasprave istu dostavlja Vladi u roku od 30 dana od dana usvajanja Budžeta, na donošenje.

U skladu sa gore navedenom zakonskom odredbom, javna rasprava po Prijedlogu odluke za 2015. godinu održana je 17.04.2015. godine u prostorijama Federalnog zavoda za poljoprivredu na Butmiru. Na javnoj raspravi bilo je prisutno 80 predstavnika: Općina sa područja Kantona, predstavnika udruženja poljoprivrednika, predstavnika firmi koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom te primarni poljoprivredni proizvođači. Javnoj raspravi prisustvovali su i predstavnici medija.

Prijedlogom odluke za 2015. godinu, linerano su smanjeni svi iznosi podsticaja za 15% u odnosu na realizovane podsticaje u prethodnoj 2014. godini. Navedeno smanjenje urađeno je zbog toga što su za cca 15% smanjena sredstva za podsticaje u 2015. godini u odnosu na realizovana sredstva u 2014. godinu.

Tabela br.1

	MODELI PODSTICAJA	Obračunska jedinica	Minimalni uslovi za početak proizv. i maksimalni uslovi za neregistrovane kandidate	Novčani iznos podsticaja po jedinici proizvodnje (u KM)		
				Neregistrovani kandidati	Registrovani kandidati (dopunska djelatnost)	Registrovani kandidati (osnovna djelatnost)
I	MODEL PODSTICAJA PROIZVODNJI					
1	ANIMALNA PROIZVODNJA					
a)	Farma mliječnih krava (400 litara- 1300 litara) Farma mliječnih krava (preko 1300 litara)	Mliječno grlo	Minimalno 3 Maksimalno 10	91,00 101,00	104,00 116,00	130,00 145,00
b)	Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	Mliječno grlo	Minimalno 3 Maksimalno 10	161,00	184,00	230,00
c)	Vlastiti uzgoj teladi namijenjenih daljem tovu	Tele starosti do 6 mjeseci	Minimalno 3 Maksimalno 10	107,00	122,00	153,00
d)	Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont osnovnog stada mliječnih krava ili za proširenje osnovnog stada ml. krava	Priplodna junica	Minimalno 2 Maksimalno 5	266,00	304,00	380,00
e)	Farma za tov junadi	Tovno june	Minimalno 3 Maksimalno 15	214,00	244,00	306,00
f)	Farma ovaca	Ovce (ovce, ovnovi i jagnjad starija od 4 mj.)	Minimalno 40 Maksimalno 120	21,00	24,00	30,00
g)	Farma koza samo u stajskom uzgoju ili pod nadzorom u ograđenim pro.	Koze (koze, jarci i jarići stariji od 6 mjeseci)	Minimalno 25 Maksimalno 100	21,00	24,00	30,00
h)	Farma za tov svinja	Tovno grlo	Minimalno 20 Maksimalno 100	10,50	12,00	15,00
i)	Farma za tov piladi	Tovno pile	3000 komada po turnusu	0,00	0,16	0,20

j)	Inkubacijska proizvodnja jednostnevnih pilića	Jednodnevno pile	Minimalno 10.000 komada po kvartalu	0,00	0,05	0,06
k)	Farma koka nosilja	Koka nosilja (osamnaesto nedeljna pilenka)	Minimalno 1.000 komada u toku godine	0,60	0,68	0,85
l)	Pčelinjak	Pčelinje društvo	Minimalno 30 Maksimalno 100	11,90	13,60	17,00
m)	Organizovani otkup svježeg mlijeka	Litar mlijeka	25.000 litara po kvartalu	/	/	0,068
n)	Proizvodnja sirove vune	Kilogram vune	100	0,60	0,68	0,85
2	BILJNA PROIZVODNJA					
a)	Ratarska proizvodnja					
1)	Zasijane površine merkantilnim žitaricama	Hektar	Minimalno 0,6 ha, a ako je na više parcela svaka parcela treba biti najmanje 0,2 ha	420,00	480,00	600,00
2)	Zasijane površine heljdom	Hektar	Minimalno 1,0 ha, a ako je na više parcela svaka parcela treba biti najmanje 0,2 ha	238,00	272,00	340,00
3)	Zasijane površine ljekovitim biljem	Hektar	Minimalno 0,4 ha, a ako je na više parcela svaka parcela treba biti najmanje 0,2 ha, a maksimalno 10 ha	420,00	480,00	600,00
b)	Povrtlarska proizvodnja					
1)	Zasijane površine merkantilnim krompirom	Hektar	Minimalno 0,3 ha, a ako je na više parcela svaka parcela treba biti najmanje 0,15 ha, a maksimalno ha za neregistrovane i 3 ha za registrovane kandidate	1.190,00	1.360,00	1.700,00

2)	Zasijane površine ostalim povrtnim kulturama	Hektar	Minimalno 0,2 ha jednog povrća , a ako je na više parcela svaka parcela treba biti najmanje 0,1 ha, a maksimalno 1 ha	1.120,00	1.280,00	1.600,00
c)	Plastenička proizvodnja	Metar kvadratni	Minimalno 200 m2 jedne vrste kulture, a koja može biti zastupljena u više platenika, a maks. 1000 m2	0,90	1,03	1,28
d)	Voćarska proizvodnja					
1)	Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	Hektar	Minimalno 0,3 ha jedne vrste voća, a ako je na više parcela jedna parcela ne može biti manja od 0,1 ha	Poluintenzivni 2.380,00 Intenzivni 2.975,00	Poluintenzivni 2.720,00 Intenzivni 3.400,00	Poluintenzivni 4.000,00 Intenzivni 4.250,00
2)	Održavanje zasada krošnjastog voća	Hektar	0,3 ha jedne kulture	714,00	816,00	1.020,00
3)	Zasnivanje novih zasada jagodičastog voća	Hektar	Minimalno 0,2 ha jedne vrste voća na jednoj parceli	1.785,00	2.040,00	2.550,00
4)	Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	Kilogram	5000 kg u toku godine, a maks. 50 000 kg	0,07	0,08	0,10
5)	Realizacija proizvodnje jagodičastog voća	Kilogram	500 kg u toku godine, a maksimalno 5000 kg	0,19	0,21	0,26
3	GLJIVARSKA PROIZVODNJA					
a)	U okviru gljivarske proizvodnje podstiče se proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	Tona komposta	Minimalno 15 tona komposta po kvartalu	0,00	27,00	34,00
4	ORGANSKA PROIZVODNJA					
a)	U okviru organske proizvodnje podstiče se certificiranje organske proizvodnje u tekućoj godini	Certificiranje		48 % od iznosa računa za certifikaciju	54% od iznosa računa za certifikaciju	68 % od iznosa računa za certifikaciju
II	MODEL KAPITALNIH ULAGANJA					

1.	U okviru modela kapitalnih ulaganja u tekućoj godini podstiče se:					
a)	Izgradnja objekata započeta u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50 % i to za:					
1)	Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i svinja u okviru poljoprivrednog gazdinstva u osnovici objekta	Metar kvadratni	Minimalno 100	35,00	40,00	51,00
2)	Štalskih kapaciteta za uzgoj peradi za upotrebnu površinu objekta	Metar kvadratni	Minimalno 100	35,00 za osnovicu objekta, a 17,50 za upotrebnu površinu na spratu	40,00 za osnovicu objekta, a 20,00 za upotrebnu površinu na spratu	51,00 za osnovicu objekta, a 25,50 za upotrebnu površinu na spratu
3)	Objekte za skladištenje, hlađenje, i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljopriv. gazdinstva	Metar kvadratni	Minimalno 100	29,00 za osnovicu objekta, a 14,50 za upotrebnu površinu na spratu	35,00 za osnovicu objekta, a 15,50 za upotrebnu površinu na spratu	42,00 za osnovicu objekta, a 21,00 za upotrebnu površinu na spratu
4)	Izgradnju ribnjaka	Metar kvadratni	Minimalno 100	29,00	35,00	42,00
b)	Rekonstrukcija štalskih objekata za uzgoj goveda, koza, ovaca i peradi u cilju usklađivanja sa Pravilnikom o mjerama za unapređenje stočarske proizvodnje na području Kantona Sarajevo					
		Metar kvadratni	Minimalno 50	29,00	35,00	42,00
2.	U okviru modela kapitalnih ulaganja podstiče se kupovina u tekućoj godini:					
a)	Kupovina poljopr. zemljišta isključivo za poljopr. proizv., a u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje	Hektar	0,5	Njiva 0,0 livada 0,0 pašnjak 0,0	Njiva 0,0 livada 0,0 pašnjak 0,0	Njiva 0,0 livada 0,0 pašnjak 0,0
b)	Novog staklenika ili plastenika	Po računu	Minimalno 200 m ²	11,9 %	13,6 %	17 %
c)	Nove poljoprivredne mehanizacije i priključnih sredstava	Po računu	Komad	11,9 %	13,6 %	17 %
d)	Nove opreme u biljnoj i animalnoj proizvodnji	Po računu	Komad	11,9 %	13,6 %	17 %

e)	Priplodnih junica za formiranje ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	Priplodna junica	Minimalno 5, a Maksimalno 10	297,00	340,00	425,00
III	MODEL OSTALIH VRSTA NOVČANIH PODSTICAJA					
U okviru ostalih vrsta novčanih podsticaja, a u zavisnosti od raspoloživih sredstava Vlada može podsticati:						
a)	Realizacija pojedinačnih projekata iz oblasti poljoprivrede, a koje ocijeni značajnim za razvoj poljoprivredne proizvodnje na području Kantona Sarajevo					0,00
b)	Aktivnosti različitih organizacija, udruženja ili asocijacija, a koje su u funkciji razvoja poljoprivrede na području Kantona Sarajevo					0,00
c)	Sufinansiranje učešća poljoprivrednika na sajmovima i drugim manifestacijama iz oblasti poljoprivrede koji se organizuju na području Kantona Sarajevo ili području Bosne i Hercegovine					0,00

4. Procedura rješavanja zahtjeva

Implmentaciju novčanih podsticaja u poljoprivrednoj proizvodnji (kantonalnih i federalnih) vrši Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo putem Odjeljenja za poljoprivredne stručne poslove koje je smješteno u iznajmljenim prostorijama Federalnog zavoda za poljoprivredu na Butmiru.

Procedura rješavanja zahtjeva na novčani podsticaj obavlja se u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, Zakonom o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo, te drugim zakonima i propisima iz okvira rada organa uprave.

Za svaki formalno-pravno ispravan zahtjev, službenici Odjeljenja izlaze na lice mjesta i utvrđuju činjenično stanje, te zapisnički konstatuju proizvodnju. Nakon provedenog postupka utvrđivanja činjeničnog stanja i provjere navoda iz svakog zahtjeva, Ministarstvo privrede donosi rješenje o ostvarenju ili neostvarenju prava na novčani podsticaj za poljoprivrednu proizvodnju navedenu u zahtjevu.

Na osnovu donesenog rješenja, nalog za doznaku novčanih sredstava na žiro-račun poljoprivrednog proizvođača dostavlja se Ministarstvu finansija na realizaciju.

Pored poslova na provođenju materijalnih propisa iz oblasti novčanih podsticaja službenici Odjeljenja aktivno učestvuju na izradi koncepcija i osnova za donošenje opštih akata i prijedloga za odlučivanje o preduzimanju odgovarajućih mjera u realizaciji novčanih podsticaja, učestvuju u pripremi prednacrta, nacрта i prijedloga propisa kojima se reguliše materija iz oblasti novčanih podsticaja u poljoprivredi, učestvuju u davanju usmenih objašnjenja strankama za pravilnu primjenu propisa iz oblasti novčanih podsticaja, rješavaju pitanja ocjene i realizacije projekata i novčanih podsticaja u poljoprivredi, prate realizaciju predloženih mjera za novčane podrške i dr.

Odjeljenje provodi i izvještajno prognozne aktivnosti, a koje su propisane Zakonom o zaštiti zdravlja bilja ("Službeni glasnik BiH", broj 23/03).

U skladu sa Zakonom o poljoprivrednim savjetodavnim službama ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13) Odjeljenje aktivno učestvuje na implementaciji ovog Zakona na području Kantona Sarajevo, kroz konstantno pružanje stručnih savjeta proizvođačima na terenu,

U skladu sa Zakonom o stočarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13) Odjeljenje učestvuje u prikupljanju određenih podataka za uzgojno selekcijski rad.

Iz navedenih aktivnosti Odjeljenja može se zaključiti da se svake godine uvećavaju oblasti rada Odjeljenja, a broj uposlenika se ne uvećava. Stoga je neophodno kadrovska jačanje i materijalno osposobljavanje Odjeljenja kako bi se uspješno realizovale sve navedene aktivnosti.

5. Broj obrađenih predmeta

U toku 2015. godine u proceduri rješavanja bilo je ukupno 2376 zahtjeva za ostvarenje prava na kantonalni novčani podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji.

U tabeli br. 2. dat je pregled zaprimljenih, pozitivno i negativno riješenih zahtjeva na novčani podsticaj za poljoprivrednu proizvodnju po općinama Kantona Sarajevo u 2015. godini.

Tabela br. 2

Općine Kantona Sarajevo	Broj zahtjeva prenesenih iz 2014. godini (zbog trajanja ciklusa proizvodnje)	Broj zahtjeva zaprimljenih u 2015. godini	Ukupan broj zahtjeva u obradi u 2015. godini	Broj pozitivno riješenih zahtjeva (isplaćeni predmeti u 2015.)	Broj negativno riješenih zahtjeva	Broj zahtjeva od kojih su kandidati odustali	Broj zahtjeva prenesenih u 2016. godini (zbog trajanja ciklusa proizvodnje)
Stari Grad	1	30	31	24	5	1	1
Centar	5	60	65	51	6	4	4
Novo Sarajevo	0	20	20	18	1	1	0
Novi Grad	11	118	129	106	15	3	5
Ilidža	6	132	138	115	10	3	10
Vogošća	20	283	303	236	23	7	37
Hadžići	22	630	652	545	52	20	35
Ilijaš	70	793	863	701	43	21	98
Trnovo	0	175	175	159	10	4	2
UKUPNO	135	2241	2376	1955	165	64	192

Najviše zaprimljenih zahtjeva za kantonalni novčani podsticaj ima upravo iz onih općina Kantona Sarajevo koje imaju najviše ruralnih poljoprivrednih domaćinstava koje ujedno raspolazu i sa najviše obradivog poljoprivrednog zemljišta i drugim prirodnim resursima, a to su općine Ilijaš, Hadžići, Vogošća i Trnovo. Ohrabruje činjenica da iz općina, koje su pretežno urbane, ima dosta pristiglih zahtjeva što ukazuje na to da se stanovništvo ovih općina sve više usmjerava ka poljoprivrednoj proizvodnji kupujući ili uzimajući u zakup

poljoprivredno zemljište u ruralnim područjima Kantona Srajevo. Takve su općine Ilidža i Novi Grad.

U tabeli br. 3. dat je pregled obrađenih zahtjeva na kantonalni novčani podsticaj po vidovima poljoprivredne proizvodnje.

Tabela br. 3

Rb.	Vid poljoprivredne proizvodnje	Pozitivno riješeni	Negativno riješeni	Prenos u 2016. god.	Odustali	Ukupno na rješavanju u 2015. god
1.	Farma mliječnih krava koja je u sistemu otkupa mlijeka	385	34	56	20	495
2.	Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	181	10	0	1	192
3.	Vlastiti uzgoj teladi namijenjenih daljem tovu	24	2	9	1	37
4.	Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont osnovnog stada mliječnih krava ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	255	22	0	11	288
5.	Farma za tov junadi	100	14	64	12	190
6.	Farma ovaca	223	5	0	1	229
7.	Farma koza	8	1	0	1	10
8.	Farma za tov svinja	0	0	0	0	0
9.	Farma za tov piladi	169	2	16	2	189
10.	Inkubacijska proizvodnja jednodnevnih pilića	10	0	0	2	12
11.	Farma koka nosilja	14	2	0	1	17
12.	Pčelinjak	160	7	0	1	168
13.	Organizovani otkup svježeg mlijeka	8	4	0	0	12
14.	Proizvodnja sirove vune	0	0	0	0	0
15.	Zasijane površine merkantilnim žitaricama	139	4	41	2	186
16.	Zasijane površine heljdom	37	6	0	2	45
17.	Zasijane površine ljekovitim biljem	3	1	0	1	5
18.	Zasijane površine merkantilnim krompirom	77	8	0	0	85
19.	Zasijane površine ostalim povrtnim kulturama	8	11	0	0	19
20.	Plastenička proizvodnja	7	1	0	0	8
21.	Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	1	3	0	0	4
22.	Održavanje zasada krošnjastog voća	5	1	0	0	6
23.	Zasnivanje novih zasada	21	11	0	3	35

	jagodičastog voća					
24.	Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	0	0	0	1	1
25.	Realizacija proizvodnje jagodičastog voća	8	0	0	0	8
26.	Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostroru	21	0	4	0	25
27.	Certificiranje organske proizvodnje	2		0	0	2
28.	Izgradnja novih objekata u okviru poljoprivrednog gazdinstva	4	8	0	0	12
29.	Rekonstrukcija štalskih objekata	0	0	0	0	0
30.	Kupovina poljoprivrednog zemljišta	0	0	0	0	0
31.	Kupovina novog staklenika ili plastenika	2	0	0	0	2
32.	Kupovina nove poljoprivredne mehanizacije i priključnih sredstava	0	0	0	0	0
33.	Kupovina nove opreme u biljnoj i animalnoj proizvodnji	79	8	0	4	91
34.	Kupovina priplodnih junica za formiranje ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	3	0	0	0	3
	UKUPNO OBRAĐENO	1955	165	192	64	2376

Iz tabele br. 3 jasno je uočljivo da je najviše podnesenih zahtjeva na novčani podsticaj za farme mliječnih krava, tov junadi, tov piladi, farme ovaca i za vlastiti uzgoj priplodnih junica, što ukazuje na činjenicu da je stočarstvo još uvijek vodeća grana poljoprivrede na području Kantona Sarajevo.

II. ANALIZA OSTVARENIH PRAVA NA KANTONALNI NOVČANI PODSTICAJ ZA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJU U 2015. GODINI

1. Ostvareno pravo na novčani podsticaj po modelima podsticaja

Za realizovanu poljoprivrednu proizvodnju u 2015. godini pozitivno je riješeno 1955 zahtjeva uz ostvareno pravo na novčani podsticaj u iznosu od 3.239.584,06 KM, dok je za 59 zahtjeva prenesenih iz prethodne godine isplaćeno 267.045,41 KM, tako da je ukupno isplaćen podsticaj u 2015. godini 3.506.629,47 KM.

U 2015. godini ostvaren je novčani podsticaj po modelu proizvodnji i modelu kapitalnih ulaganja u slijedećim iznosima (isplaćeni i preneseni podsticaji):

1. Prenesene obaveze iz 2014. godine267.045,41 KM
2. Realizovane proizvodnje i isplaćeni podsticaji u 2015. godini:

a) U okviru modela podsticaja proizvodnji.....	2.738.378,52 KM
b) U okviru modela kapitalnih ulaganja.....	501.205,51 KM
c) U okviru modela ostalih vrsta novčanih podsticaja	0,00 KM
UKUPNO	3.239.584,06 KM
UKUPNO ISPLAĆENO U 2015. GODINI	3.506.629,47 KM

2. Prenesene obaveze iz 2014. godine

Zbog nedostatka sredstava u 2014. godini za 59 pozitivno riješenih zahtjeva nisu isplaćeni novčani podsticaji u iznosu od 267.045,41 KM. Ovaj iznos je evidentiran kao budžetska obaveza za 2015. godinu i isti je isplaćen iz sredstava za podsticaje u 2015. godini.

U tabeli br. 4. dat je pregled ostvarenog prava novčanih podsticaja za proizvodnje koje su realizovane u 2014. godini a isplata izvršena u 2015. godini.

Tabela br. 4.

Rb	Vrsta proizvodnje	Broj riješenih predmeta	Novčani iznos podsticaja (u KM)			Ukupan iznos
			Registrovani kandidati (Pravna lica i registrovano fizičko lice-Osnovna djelatnost)	Registrovani kandidati (Registr. fizičko lice Dopunska djelatnost)	Neregistrovani kandidati (Fizičko lice)	
1	Farma mliječnih krava (400litara-1300 litara) Farma mliječnih krava (preko 1300 litara)	1	4.590,00	0,00	0,00	4.590,00
2	Farma mliječnik krava koja nije u sistemu otkupa	1	0,00	0,00	945,00	945,00
3	Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont osnovnog stada mliječnih krava ili za proširenje osnovnog	2	31.500,00	0,00	2.250,00	33.750,00
4	Farma za tov junadi	1	0,00	0,00	1.008,00	1.008,00
5	Farma ovca	19	19.584,00	0,00	41.546,00	61.130,00
6	Farma koza samo u stajskom uzgoju ili pod nadzorom u ograđenim pro.	1	8.892,00	0,00	0,00	8.892,00
7	Farma za tov piladi	20	47.132,52	2.534,40	0,00	49.666,92
8	Farma koka nosilja	2	9.999,00	8.000,00	0,00	17.999,00
9	Pčelinjak	1	0,00	2.848,00	0,00	2.848,00
10	Org. otkup svijež. mlijeka	1	18.741,28	0,00	0,00	18.741,28
11	Zas. pov. mer. krompirom	1	12.000,00	0,00	0,00	12.000,00
12	Zasnivanje novih zasada jagodičastog voća	2	3.300,00	0,00	2.940,00	6.240,00

13	Zasnivanje novih zasad kroš.voća	1	0,00	0,00	4.480,00	4.480,00
14	U okviru organske proizvodnje podstiče se certificiranje organske proizvodnje u tekućoj godini	3	636,48	1.120,00	0,00	1.756,48
15	Kupovina polj.mehanizacije i opreme	1	4.738,49	0,00	0,00	4.738,49
16	Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i svinja u okviru poljoprivrednog gazdinstva u osnovici objekta	1	23.803,44	0,00	0,00	23.803,44
17	Objekte za skladištenje, hlađenje, i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva	1	0,00	14.456,80	0,00	14.456,80
	U K U P N O:	59	184.917,21	28.959,20	53.169,00	267.045,41

3. Isplaćeni podsticaji za realizovanu proizvodnju u 2015. godini

U 2015. godini isplaćen je novčani podsticaj za 1955 pozitivno riješena zahtjeva u iznosu od 3.239.584,06 KM po modelima kako slijedi:

- a) U okviru modela podsticaja proizvodnji..... 2.738.378,55 KM
- b) U okviru modela kapitalnih ulaganja..... 501.205,51 KM
- c) U okviru modela ostalih vrsta novčanih podsticaja 0,00 KM
- UKUPNO 3.239.584,06 KM**

U tabeli br. 5. dat je pregled ostvarenog prava na novčani podsticaj po vidovima proizvodnji za sve kategorije proizvođača.

Tabela br.5.

R.b.	POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA	Neregistrovana lica	Registrovana lica (dopunska djelatnost)	Registrovana lica (osnovna djelatnost)	Neprofitne organiz.	UKUPNO
1. ANIMALNA PROIZVODNJA						
1.	Farma mliječnih krava (400 l do 1300 l mlijeka; Farma mliječnih krava (preko 1300 l)	114.348,00	520,00	399.110,00	0,00	513.978,00
2.	Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	115.952,90	8.832,00	14.720,00	0,00	139.504,90
3.	Vlastiti uzgoj teladi namijenjenih daljem tovu	1.070,00	1.220,00	9.240,00	0,00	11.530,00
4.	Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont ili proširenje osnovog stada mliječnih krava	83.544,00	0,00	90.440,00	0,00	173.984,00

5.	Farma za tov junadi	88.596,00	6.100,00	101.958,00	0,00	196.654,00
6.	Farma ovaca	378.642,00	24.384,00	127.530,00	0,00	530.556,00
7.	Farma koza	7.497,00	0,00	10.740,00	0,00	18.237,00
8.	Farma za tov svinja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Farma za tov piladi	0,00	16.205,28	357.696,64	0,00	373.901,92
10.	Inkubacijska proizvodnja jednodnevnih pilića	0,00	0,00	50.229,66	0,00	50.229,66
11.	Farma koka nosilja	0,00	14.198,40	52.914,20	0,00	67.112,66
	Pčelinjak	113.096,70	14.198,40	13.931,50	0,00	141.226,60
12	Organizovan otkup svježeg mlijeka	0,00	0,00	62.962,16	0,00	62.962,16
13	Proizvodnja sirove vune	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	UKUPNO-ANIMALNA	902.746,60	85.658,08	1.291.472,16	0,00	2.279.876,84
2. BILJNA PROIZVODNJA						
16.	Zasijane površine merkantilnim žitaricama	52.353,00	0,00	90.270,00	0,00	142.623,00
17.	Zasijane površine heljdom	54.513,90	1.904,00	43.571,00	0,00	99.988,90
18.	Zasijane površine ljekovitim biljem	3.360,00	0,00	8.400,00	0,00	11.760,00
19.	Zasijane površine merkantilnim krompirom	39.186,70	5.644,00	81.430,00	0,00	126.260,70
20.	Zasijane površine ostalim povrtnim kulturama	2.128,00	0,00	5.168,00	0,00	7.296,00
21.	Plastenička proizvodnja	1.665,00	0,00	6.220,80	0,00	7.885,80
22.	Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	0,00	0,00	2.822,00	0,00	2.822,00
23.	Održavanje zasada krošnjastog voća	2.706,06	367,20	0,00	0,00	3.073,80
24.	Zasivanje novih zasada jagodičastog voća	9.228,45	0,00	10.072,50	0,00	19.300,95
25.	Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26.	Realizacija proizvodnje jago- dičastog voća	3.728,95	0,00	0,00	0,00	3.728,95
	UKUPNO-BILJNA	168.870,06	7.915,20	247.954,30	0,00	424.740,10
3. GLJIVARSKA PROIZVODNJA						
27.	Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	0,00	2.536,38	30.746,20	0,00	33.282,58
	UKUPNO-GLJIVARSKA	0,00	2.536,38	30.746,20	0,00	33.282,58
4. ORGANSKA PROIZVODNJA						
28.	Certificiranje organske proizvodnje	480,00	0,00	0,00	0,00	480,00
	UKUPNO-ORGANSKA	480,00	0,00	0,00	0,00	480,00

5. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA-KAPITALNA ULAGANJA						
29.	Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i svinja u okviru poljoprivrednog gazdinstva u osnovici objekta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30	Izgradnja objekata započetih u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50% i to:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31	Štalskih kapaciteta za uzgoj peradi za upotrebnu površinu objekta	0,00	0,00	319.008,83	0,00	319.008,83
32	Objekti za skladištenje, hlađenje i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	Izgradnja ribnjaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34.	Rekonstrukcija štalskih objekata za uzgoj goveda, ovaca, koza i peradi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
6. KUPOVINA U TEKUĆOJ GODINI-KAPITALNA ULAGANJA						
35.	Kupovina poljop. zemljišta isključivo za poljop. proiz.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
36.	Kupovina novog staklenika ili plastenika	1.080,00	0,00	1.700,00	0,00	2.780,00
37	Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u biljnoj proizvodnji	31.043,25	0,00	48.969,19	0,00	80.012,44
38.	Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u animalnoj proizvodnji	1.875,78	724,40	84.394,06	0,00	86.994,24
39.	Priplodnih junica za formiranje ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	0,00	4.760,00	7.650,00	0,00	12.410,00
	UKUPNO-KAPITALNA	33.999,03	5.484,40	461.722,08	0,00	501.205,51
7. OSTALE VRSTE NOVČANIH PODSTICAJA						
40.	Realizacija pojedinačnih projekata iz oblasti poljoprivrede	/	/	/		
41	Aktivnosti različitih organizacija, udruženja ili asocijacija	/	/	/		
42.	Sufinansiranje učešća poljoprivrednika na sajmovima	/	/	/		
	UKUPNO-OSTALE VRSTE PODSTICAJA	/	/	/		
	SVE UKUPNO	1.106.095,69	101.594,06	2.031.894,74	0,00	3.239.584,06

U tabeli br. 6. prezentiran je novčani iznos i procentualno učešće ostvarenih i isplaćenih podsticaja po modelima podsticaja u 2015. godini.

Tabela br.6.

R.B.	MODELI PODSTICAJA	OSTVARENO PRAVO (KM)	% UČEŠĆA
1.	Model podsticaja proizvodnji	2.738.378,55	84,50
2.	Model kapitalnih ulaganja	501.205,51	15,50
3.	Model ostalih vrsta novčanih podsticaja	0,00	0,00
	UKUPNO	3.239.584,06	100

4. Isplaćeni podsticaji po općinama

Tabela 12.

IZVJEŠTAJ O OSTVRAVENOM PRAVU NA NOVČANI PODSTICAJ PO OPĆINAMA KANTONA SARAJEVO U 2015.GODINI ZA REGISTROVANE KANDIDATE-DOPUNSKA DJELATNOST

PROIZVODNJA	HADŽIĆI	ILIDŽA	TRNOVO	VOGOŠĆA	ILUJAŠ	N.GRAD	NOVO SARAJEVO	S.GRAD	CENTAR	UKUPNO
ANIMALNA										
Farma mliječnih krava (400l-1300l); Farma mliječnih krava (preko 1300 l)	0,00	0,00	520,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	520,00
Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	0,00	0,00	0,00	8.832,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.832,00
Vlastiti uzgoj teladi namjenjen daljem tovu	0,00	0,00	0,00	1.220,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.220,00
Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont osnovnog stada mliječnih krava ili za proširenje osnovnog stada mliječnih krava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Farma za tov junadi	0,00	0,00	0,00	1.708,00	4.392,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.100,00
Farma ovaca	0,00	0,00	16.488,00	4.800,00	3.096,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24.384,00
Farma koza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Farma za tov svinja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Farma za tov piladi	16.205,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.205,28
Inkubicijska proizvodnja jednodnevnih pilića	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Farma koka nosilja	7.439,20	0,00	979,20	4.760,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.020,00	14.198,40
Pčelinjak	0,00	2.271,20	0,00	4.542,40	0,00	5.616,80	1.768,00	0,00	0,00	14.198,40
Organizovani otkup svježeg mlijeka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Proizvodnja sirove vune	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO ANIMALNA	23.644,48	2.271,20	17.987,20	25.862,40	7.488,00	5.616,80	1.768,00	0,00	1.020,00	85.658,08
BILJNA										
Zasijane površine merkantilnim žitaricama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasijane površine heljdom	1.904,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.904,00
Zasijane površine ljekovitim biljem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasijane površine merkantilnim krompirom	0,00	0,00	0,00	0,00	5.644,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.644,00
Zasijane površine povrtnim kulturama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastenička proizvodnja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Održavanje zasada krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	367,20	0,00	0,00	0,00	0,00	367,20
Zasnivanje novih zasada jagodičastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Realizacija proizvodnje jagodičastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO BILJNA	1.904,00	0,00	0,00	0,00	6.011,20	0,00	0,00	0,00	0,00	7.915,20
Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.536,38	0,00	0,00	0,00	2.536,38
Certificiranje organske proizvodnje u tekućoj godini	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO- PODSTICAJ PROIZVODNJI	25.548,48	2.271,20	17.987,20	25.862,40	13.499,20	8.153,18	1.768,00	0,00	1.020,00	96.109,66
KAPITALNA ULAGANJA										
Izgradnja objekata započetih u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50% i to:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i peradi u okviru polj. Gazdinstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Objekti za skladištenje, hlađenje i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog azdinstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Štalski objekat za uzgoj peradi za upotrebnu površinu objekta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izgradnja ribnjaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rekonstrukcija štalskih objekata za uzgoj goveda, koza, ovaca i peradi u cilju usklađivanja sa Pravilnikom o mjerama za unapređenje stočarske proizvodnje na području Kantona Sarajevo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kupovina poljoprivrednog zemljišta isključivo za poljoprivrednu proizvodnju, a u cilju povećavanja polj. Proizvodnje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Novog staklenika ili plastenika	0,00	0,00	0,00	0,00	1.080,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.080,00
Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u biljnoj proizvodnji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u animalnoj proizvodnji	724,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	724,40
Priplodnih junica za formiranje ili prošireje osnovnog stada mliječnih krava	0,00	0,00	0,00	4.760,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO KAPITALNA	724,40	0,00	0,00	4.760,00	1.080,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.804,40
Realizacija pojedinačnih projekata iz oblasti poljoprivrede, a koje se ocijene značajnim za razvoj poljoprivredne proizvodnje na području Kantona										

Aktivnosti različitih organizacija, udruženja ili asocijacija, a koje su u funkciji razvoja polj. na području Kantona Sarajevo										
Sufinansiranje učešća poljoprivrednika na sajmovima i drugim manifestacijama iz oblasti poljoprivrede koji se organizuju na području Kantona ili području Bosne i Hercegovine										
SVE UKUPNO:	26.272,88	2.271,20	17.987,20	30.622,40	14.579,20	8.153,18	1.768,00	0,00	1.020,00	102.674,06

Tabela 13.

**IZVJEŠTAJ O OSTVARENOM PRAVU NA NOVČANI PODSTICAJ PO OPĆINAMA KANTONA SARAJEVO U 2015. GODINI ZA REGISTROVANE KANDIDATE-
OSNOVNA DJELATNOST**

PROIZVODNJA	HADŽIĆI	ILIDŽA	TRNOVO	VOGOŠĆA	ILIJAS	N.GRAD	NOVO SARAJEVO	S.GRAD	CENTAR	UKUPNO
ANIMALNA										
Farma mliječnih krava (400l-1300l); Farma mliječnih krava (preko 1300 l)	0,00	265.390,00	8.400,00	40.190,00	85.130,00	0,00	0,00	0,00	0,00	399.110,00
Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	1.380,00	0,00	1.610,00	4.140,00	6.670,00	920,00	0,00	0,00	0,00	14.720,00
Vlastiti uzgoj teladi namjenjen daljem tovu	0,00	0,00	0,00	6.120,00	3.120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.240,00
Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont osnovnog stada mliječnih krava ili za proširenje osnovnog stada mliječnih krava	2.660,00	63.460,00	1.520,00	9.728,00	13.072,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90.440,00
Farma za tov junadi	1.836,00	0,00	918,00	44.676,00	54.528,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101.958,00
Farma ovaca	44.640,00	0,00	36.510,00	22.950,00	20.280,00	0,00	0,00	0,00	3.150,00	127.530,00
Farma koza	0,00	0,00	7.140,00	3.600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.740,00
Farma za tov svinja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Farma za tov piladi	203.753,04	42.673,00	57.165,60	20.445,00	31.192,60	2.467,40	0,00	0,00	0,00	357.696,64
Inkubicijska proizvodnja jednostavnih pilića	0,00	21.351,00	0,00	28.878,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50.229,66
Farma koka nosilja	20.155,20	0,00	0,00	0,00	28.475,00	0,00	4.284,00	0,00	0,00	52.914,20
Pčelinjak	0,00	816,00	0,00	1.785,00	6.970,00	2.448,00	1.020,00	0,00	892,50	13.931,50
Organizovani otkup svježeg mlijeka	0,00	0,00	0,00	24.073,36	0,00	0,00	0,00	0,00	38.888,80	62.962,16
Proizvodnja sirove vune	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO ANIMALNA	274.424,24	393.690,00	113.263,60	206.586,02	249.437,60	5.835,40	5.304,00	0,00	42.931,30	1.291.472,16
BILJNA										
Zasijane površine merkantilnim žitaricama	3.750,00	600,00	1.170,00	4.800,00	79.950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	90.270,00
Zasijane površine heljdom	0,00	0,00	0,00	0,00	43.571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43.571,00
Zasijane površine ljekovitim biljem	0,00	0,00	0,00	0,00	8.400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.400,00
Zasijane površine merkantilnim krompirom	9.690,00	5.100,00	7.395,00	7.650,00	49.555,00	2.040,00	0,00	0,00	0,00	81.430,00
Zasijane površine povrtnim kulturama	1.600,00	0,00	0,00	0,00	3.568,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.168,00
Plastenička proizvodnja	0,00	0,00	0,00	1.024,00	0,00	5.196,80	0,00	0,00	0,00	6.220,80
Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	2.822,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.822,00
Održavanje zasada krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zasnivanje novih zasada jagodičastog voća	0,00	7.905,00	0,00	0,00	2.167,50	0,00	0,00	0,00	0,00	10.072,50

Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Realizacija proizvodnje jagodičastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO BILNA	17.862,00	13.605,00	8.565,00	13.474,00	187.211,50	7.236,80	0,00	0,00	0,00	247.954,30
Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	0,00	10.825,26	0,00	0,00	0,00	5.363,84	0,00	14.557,10	0,00	30.746,20
Certificiranje organske proizvodnje u tekućoj godini	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO-PODSTICAJ PROIZVODNJI-	292.286,24	418.120,26	121.828,60	220.060,02	436.649,10	18.436,04	5.304,00	14.557,10	42.931,30	1.570.172,66
KAPITALNA ULAGANJA										
Izgradnja objekata započelih u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50% i to:										
Štalski kapaciteti za uzgoj peradi za upotrebnu površinu objekta	0,00	0,00	162.921,55	0,00	156.087,28	0,00	0,00	0,00	0,00	319.008,83
Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i peradi u okviru polj. Gazdinstva										
Objekti za skladištenje, hlađenje i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva										
Izgradnja ribnjaka										
Rekonstrukcija štalskih objekata ua uzgoj goveda, koza, ovaca i peradi u cilju usklađivanja sa Pravilnikom o mjerama za unapređenje stočarske proizvodnje na području Kantona Sarajevo										
Kupovina poljoprivrednog zemljišta isključivo za poljoprivrednu proizvodnju, a u cilju povećavanja polj. Proizvodnje										
Novog staklenika ili plastenika	0,00	0,00	0,00	0,00	1.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.700,00
Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u biljnoj proizvodnji	12.532,49	10.308,97	5.838,23	1.735,46	18.554,04	0,00	0,00	0,00	0,00	48.969,19
Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u animalnoj proizvodnji	3.446,53	0,00	24.589,61	0,00	56.357,92	0,00	0,00	0,00	0,00	84.394,06
Priplodnih junica za formiranje ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	0,00	0,00	0,00	5.525,00	2.125,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.650,00
UKUPNO KAPITALNA	15.979,02	10.308,97	193.349,39	7.260,46	234.824,24	0,00	0,00	0,00	0,00	461.722,08

Realizacija pojedinačnih projekata iz oblasti poljoprivrede, a koje se ocijene značajnim za razvoj poljoprivredne proizvodnje na području Kantona										
Aktivnosti različitih organizacija, udruženja ili asocijacija, a koje su u funkciji razvoja polj. na području Kantona Sarajevo										
Sufinansiranje učešća poljoprivrednika na sajmovima i drugim manifestacijama iz oblasti poljoprivrede koji se organizuju na području Kantona ili području Bosne i Hercegovine										
SVE UKUPNO:	308.265,26	428.429,23	315.177,99	227.320,48	671.473,34	18.436,04	5.304,00	14.557,10	42.931,30	2.031.894,74

Tabela 11.

IZVJEŠTAJ O OSTVARENOM PRAVUNA NOVČANI PODSTICAJ PO OPĆINAMA KANTONA SARAJEVO U 2015. GODINI ZA NEREGISTROVANE KANDIDATE

PROIZVODNJA	HADŽIĆI	ILIDŽA	TRNOVO	VOGOŠĆA	ILIJAS	N.GRAD	NOVO SARAJEVO	S.GRAD	CENTAR	UKUPNO
ANIMALNA										
Farma mliječnih krava (400l-1300l); Farma mliječnih krava (preko 1300 l)	38.209,00	6.006,00	8.717,00	19.224,00	42.192,00	0,00	0,00	0,00	0,00	114.348,00
Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	13.846,00	10.948,00	11.463,90	12.236,00	46.207,00	8.211,00	644,00	4.186,00	8.211,00	115.952,90
Vlastiti uzgoj teladi namjenjen daljem tovu	0,00	0,00	0,00	0,00	749,00	321,00	0,00	0,00	0,00	1.070,00
Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont osnovnog stada mliječnih krava ili za proširenje osnovnog stada mliječnih krava	23.142,00	5.852,00	2.926,00	11.438,00	31.464,00	5.054,00	1.330,00	1.008,00	1.330,00	83.544,00
Farma za tov junadi	6.420,00	2.782,00	0,00	13.482,00	57.566,00	3.210,00	0,00	0,00	5.136,00	88.596,00
Farma ovaca	111.888,00	17.955,00	64.398,00	24.612,00	125.811,00	9.030,00	0,00	9.093,00	15.855,00	378.642,00
Farma koza	0,00	4.662,00	1.890,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	945,00	7.497,00
Farma za tov svinja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Farma za tov piladi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inkubcijska proizvodnja jednodnevnih pilića	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Farma koka nosilja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pčelinjak	18.433,10	14.672,70	1.939,70	12.113,70	18.563,60	29.285,90	8.865,50	2.546,60	6.675,90	113.096,70
Organizovani otkup sviježeg mlijeka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Proizvodnja sirove vune	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO ANIMALNA	211.938,10	62.877,70	91.334,60	93.105,70	322.552,60	55.111,90	10.839,50	16.833,60	38.152,90	902.746,60
BILJNA										
Zasijane površine merkantilnim žitaricama	3.066,00	1.680,00	294,00	0,00	44.541,00	1.092,00	0,00	0,00	1.680,00	52.353,00
Zasijane površine heljdom	1.904,00	0,00	2.641,80	0,00	48.516,30	0,00	0,00	0,00	1.451,80	54.513,90
Zasijane površine ljekovitim biljem	0,00	0,00	0,00	0,00	3.360,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.360,00
Zasijane površine merkantilnim krompirom	5.890,50	1.130,50	5.950,00	5.474,00	13.304,20	6.961,50	0,00	0,00	476,00	39.186,70
Zasijane površine povrtnim kulturama	0,00	0,00	1.344,00	0,00	0,00	784,00	0,00	0,00	0,00	2.128,00
Plastenička proizvodnja	0,00	225,00	0,00	450,00	720,00	270,00	0,00	0,00	0,00	1.665,00
Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Održavanje zasada krošnjastog voća	0,00	1.028,16	0,00	0,00	214,20	1.463,70	0,00	0,00	0,00	2.706,06
Zasnivanje novih zasada jagodičastog voća	5.390,70	357,00	714,00	0,00	2.320,50	0,00	446,25	0,00	0,00	9.228,45
Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Realizacija proizvodnje jagodičastog voća	3.471,25	0,00	0,00	0,00	257,70	0,00	0,00	0,00	0,00	3.728,95
UKUPNO BILNA	19.722,45	4.420,66	10.943,80	5.924,00	113.233,90	10.571,20	446,25	0,00	3.607,80	168.870,06
Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Certificiranje organske proizvodnje u tekućoj godini	0,00	0,00	0,00	240,00	0,00	240,00	0,00	0,00	0,00	480,00
UKUPNO-PODSTICAJ PROIZVODNJI	231.660,55	67.298,36	102.278,40	99.269,70	435.786,50	65.923,10	11.285,75	16.833,60	41.760,70	1.072.096,66
KAPITALNA ULAGANJA										
Izgradnja objekata započeti u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50% i to:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i peradi u okviru polj. Gazdinstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Objekti za skladištenje, hlađenje i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Izgradnja ribnjaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rekonstrukcija štalskih objekata za uzgoj goveda, koza, ovaca i peradi u cilju usklađivanja sa Pravilnikom o mjerama za unapređenje stočarske proizvodnje na području Kantona Sarajevo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kupovina poljoprivrednog zemljišta isključivo za poljoprivrednu proizvodnju, a u cilju povećavanja polj. Proizvodnje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Novog staklenika ili plastenika	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u biljnoj proizvodnji	16.170,82	578,64	273,70	4.083,96	7.679,12	124,95	0,00	1.140,95	991,11	31.043,25
Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u animalnoj proizvodnji	90,40	0,00	0,00	0,00	1.785,38	0,00	0,00	0,00	0,00	1.875,78
Priplodnih junica za formiranje ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO KAPITALNA	16.261,22	578,64	273,70	4.083,96	9.464,50	124,95	0,00	1.140,95	991,11	32.919,03
Realizacija pojedinačnih projekata iz oblasti poljoprivrede, a koje se ocijene značajnim za razvoj poljoprivredne proizvodnje na području Kantona	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivnosti različitih organizacija, udruženja ili asocijacija, a koje su u funkciji razvoja polj. na području Kantona Sarajevo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Sufinansiranje učešća poljoprivrednika na sajmovima i drugim manifestacijama iz oblasti poljoprivrede koji se organizuju na području Kantona ili području Bosne i Hercegovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SVE UKUPNO:	247.921,77	67.877,00	102.552,10	103.353,66	445.251,00	66.048,05	11.285,75	17.974,55	42.751,81	1.105.015,69

5. Isplaćen novčani podsticaj po kategoriji kandidata

U tabeli br. 10. dat je pregled ostvarenog i isplaćenog novčanog podsticaja u 2015.g. (u KM) po kategoriji kandidata (registrovani – neregistrovani kandidat) za sve vidove poljoprivredne proizvodnje.

Tabela br. 10.

POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA	Neregistrovana lica (KM)	Registrovana lica (dopunska djelatnost) (KM)	Registrovana lica (osnovna djelatnost) (KM)	Neprofitne organizacije (KM)	UKUPNO (KM)
1. ANIMALNA PROIZVODNJA					
1. Farma mliječnih krava (400 l do 1300 l mlijeka; Farma mliječnih krava (preko 1300 l)	114.348,00	520,00	399.110,00	0,00	513.978,00
2. Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	115.952,90	8.832,00	14.720,00	0,00	139.504,90
3. Vlastiti uzgoj teladi namijenjenih daljem tovu	1.070,00	1.220,00	9.240,00	0,00	11.530,00
4. Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont ili proširenje osnovog stada mliječnih krava	83.544,00	0,00	90.440,00	0,00	173.984,00
5. Farma za tov junadi	88.596,00	6.100,00	101.958,00	0,00	196.654,00
6. Farma ovaca	378.642,00	24.384,00	127.530,00	0,00	530.556,00
7. Farma koza	7.497,00	0,00	10.740,00	0,00	18.237,00
8. Farma za tov svinja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Farma za tov piladi	0,00	16.205,28	357.696,64	0,00	373.901,92
10. Inkubacijska proizvodnja jednodnevnih pilića	0,00	0,00	50.229,66	0,00	50.229,66
11. Farma koka nosilja	0,00	14.198,40	52.914,20	0,00	67.112,66
12. Pčelinjak	113.096,70	14.198,40	13.931,50	0,00	141.226,60
13. Organizovan otkup svježeg mlijeka	0,00	0,00	62.962,16	0,00	62.962,16
14. Proizvodnja sirove vune	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO-ANIMALNA	902.746,60	85.658,08	1.291.472,16	0,00	2.279.876,84
2. BILJNA PROIZVODNJA					
15. Zasijane površine merkantilnim žitaricama	52.353,00	0,00	90.270,00	0,00	142.623,00
16. Zasijane površine heljdom	54.513,90	1.904,00	43.571,00	0,00	99.988,90
17. Zasijane površine ljekovitim biljem	3.360,00	0,00	8.400,00	0,00	11.760,00
18. Zasijane površine merkantilnim krompirom	39.186,70	5.644,00	81.430,00	0,00	126.260,70
19. Zasijane površine ostalim povrtnim kulturama	2.128,00	0,00	5.168,00	0,00	7.296,00
20. Plastenička proizvodnja	1.665,00	0,00	6.220,80	0,00	7.885,80
21. Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	0,00	0,00	2.822,00	0,00	2.822,00

22.	Održavanje zasada krošnjastog voća	2.706,06	367,20	0,00	0,00	3.073,80
23.	Zasivanje novih zasada jagodičastog voća	9.228,45	0,00	10.072,50	0,00	19.300,95
24.	Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
25.	Realizacija proizvodnje jagodičastog voća	3.728,95	0,00	0,00	0,00	3.728,95
	UKUPNO-BILJNA	168.870,06	7.915,20	247.954,30	0,00	424.740,10
3. GLJIVARSKA PROIZVODNJA						
26.	Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	0,00	2.536,38	30.746,20	0,00	33.282,58
	UKUPNO-GLJIVARSKA	0,00	2.536,38	30.746,20	0,00	33.282,58
4. ORGANSKA PROIZVODNJA						
27.	Certificiranje organske proizvodnje	480,00	0,00	0,00	0,00	480,00
	UKUPNO-ORGANSKA	480,00	0,00	0,00	0,00	480,00
5. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA-KAPITALNA ULAGANJA						
28.	Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i svinja u okviru poljoprivrednog gazdinstva u osnovici objekta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29.	Izgradnja objekata započetih u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50% i to:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30.	Štalskih kapaciteta za uzgoj peradi za upotrebnu površinu objekta	0,00	0,00	319.008,83	0,00	319.008,83
31.	Objekti za skladištenje, hlađenje i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32.	Izgradnja ribnjaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.	Rekonstrukcija štalskih objekata za uzgoj goveda, ovaca, koza i peradi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. KUPOVINA U TEKUĆOJ GODINI-KAPITALNA ULAGANJA						
34.	Kupovina poljop. zemljišta isključivo za poljop. proiz.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35.	Kupovina novog staklenika ili plastenika	1.080,00	0,00	1.700,00	0,00	2.780,00
36.	Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u biljnoj proizvodnji	31.043,25	0,00	48.969,19	0,00	80.012,44
37.	Nove poljoprivredne mehanizacije i opreme u animalnoj proizvodnji	1.875,78	724,40	84.394,06	0,00	86.994,24
38.	Priplodnih junica za formiranje ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	0,00	4.760,00	7.650,00	0,00	12.410,00

UKUPNO-KAPITALNA	33.999,03	5.484,40	461.722,08	0,00	501.205,51
7. OSTALE VRSTE NOVČANIH PODSTICAJA					
39. Realizacija pojedinačnih projekata iz oblasti poljoprivrede	/	/	/		
40. Akrivnosti različitih organizacija, udruženja ili asocijacija	/	/	/		
41. Sufinansiranje učešća poljoprivrednika na sajmovima	/	/	/		
UKUPNO-OSTALE VRSTE PODSTICAJA	/	/	/		
SVE UKUPNO	1.106.095,69	101.594,06	2.031.894,74	0,00	3.239.584,06

Analitički pregled poljoprivrednih proizvođača koji su ostvarili pravo na novčane podsticaje, odnosno za koje je isplaćen novčani podsticaj za pojedine segmente poljoprivredne proizvodnje u 2015. godini, prezentirani su na WEB stranici Ministarstva privrede www.ks.gov.ba

6. Uporedni pokazatelji o ostvarenim pravima na novčani podsticaj

U tabeli br.11. dati su uporedni pokazatelji o ostvarenim pravima na novčani podsticaj i procentualnom učešću ostvarenog prava po vidovima poljoprivredne proizvodnje u periodu od 2012. do 2015. godine.

Tabela br. 11.

	2012		2013		2014		2015	
	Iznos KM	%	Iznos KM	%	Iznos KM	%	Iznos KM	%
Animalna proizvo.	1.954.360,09	63,70	2.834.290,61	73,06	2.623.565,79	70,9	2.279.876,84	70,48
Biljna proizvodnja	941.251,54	30,69	770.172,34	19,85	651.044,63	17,5	424.740,10	13,00
Gljivarska proizvo.	41.979,50	1,36	36.585,90	0,94	43.189,46	1,2	33.282,58	1,00
Organska proizvo.	12.014,69	0,40	5.556,92	0,14	3.457,56	0,1	480,00	0,02
Kapitalna ulaganja	118.138,82	3,85	232.835,08	6,00	379.471,03	10,3	501.205,51	15,50
UKUPNO	3.067.744,64	100	3.879.440,85	100	3.700.728,47	100	3.239.584,06	100

Iz navedenog pregleda uporednih pokazatelja može se vidjeti da iznos sredstava za podsticaje nema kontinuitet rasta. Iznos sredstava se iz godine u godinu smanjuje, a ovakvo stanje se negativno odražava na poljoprivrednu proizvodnju.

Ohrabruje činjenica da je u 2015. godini došlo do povećanja kapitalnih ulaganja, koja su u poslednjih nekoliko godina bila u stalnom opadanju. Ostale proizvodnje zadržavaju približno isti nivo i očekivati je uz uvećanje sredstava za podsticaje i njihov rast u narednom period

7. Uporedni pokazatelji ostvarenog prava na novčani podsticaj po kategoriji kandidata

U tabeli br.11. dati su uporedni pokazatelji ostvarenog prava na novčani podsticaj za 2014. i 2015. godinu.

Tabela br. 11

POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA	2014. godina				2015. godina			
	KM Neregistro- vana lica	KM Registro- vana lica (dopunska djelatnost)	KM Registro-vana lica (osnovna djelatnost)	KM UKUPNO	KM Neregistro- vana lica	KM Registro- vana lica (dopunska djelatnost)	KM Registrovana lica (osnovna djelatnost)	KM UKUPNO
1. ANIMALNA PROIZVODNJA								
1. Farma mliječnih krava (400 l do 1300 l mlijeka; Farma mliječnih krava (preko 1300 l)	166.039,00	1.098,00	418.869,00	586.006,00	114.348,00	520,00	399.110,00	513.978,00
2. Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	183.890,00	20.520,00	0,00	206.138,00	115.952,90	8.832,00	14.720,00	139.504,90
3. Vlastiti uzgoj teladi namijenjenih daljem tovu	2.520,00	0,00	0,00	2.520,00	1.070,00	1.220,00	9.240,00	11.530,00
4. Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont ili proširenje osnog stada mliječnih krava	91.395,00	14.640,00	71.100,00	177.135,00	83.544,00	0,00	90.4440,00	173.984,00
5. Farma za tov junadi	82.656,00	12.096,00	95.580,00	190.332,00	88.596,00	6.100,00	101.958,00	196.654,00
6. Farma ovaca	405.950,00	26.999,00	111.780,00	544.729,00	378.642,00	24.384,00	127.530,00	530.556,00
8. Farma koza	9.225,00	0,00	0,00	9.255,00	7.497,00	0,00	10.740,00	18.237,00
9. Farma za tov svinja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Farma za tov piladi	0,00	15.226,74	294.156,75	309.383,49	0,00	16.205,28	357.696,64	373.901,92
11. Inkubacijska proizvodnja jednodnevnih pilića	0,00	0,00	61.729,78	61.729,78	0,00	0,00	50.229,66	50.229,66
12. Farma koka nosilja	0,00	29.464,00	23.753,0	53.217,00	0,00	14.198,40	52.914,20	67.112,66
13. Pčelinjak	141.862,00	8.656,00	11.760,00	162.278,00	113.096,70	14.198,40	13.931,50	141.226,60
14. Organizovan otkup svježeg mlijeka	0,00	0,00	121.302,32	121.302,32	0,00	0,00	62.962,16	62.962,16
15. Proizvodnja sirove vune	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO- ANIMALNA	1.083.537,00	109.907,74	1.230.550,85	2.423.995,59	902.746,60	85.658,08	1.291.472,16	2.279.876,84
2. BILJNA PROIZVODNJA								
16. Zasijane površine merkantilnim žitaricama	86.886,10	6.160,00	95.624,00	188.670,10	52.353,00	0,00	90.270,00	142.623,00
17. Zasijane površine heljdom	48.048,00	4.960,00	36.380,00	89.388,00	54.513,90	1.904,00	43.571,00	99.988,90

18.	Zasijane površine ljekovitim biljem	3.626,00	0,00	13.300,00	16.926,00	3.360,00	0,00	8.400,00	11.760,00
19.	Zasijane površine merkantilnim krompirom	106.610,00	0,00	152.860,00	259.470,00	39.186,70	5.644,00	81.430,00	126.260,70
20.	Zasijane površine ostalim površcem	3.458,00	12.320,00	7.299,00	23.077,00	2.128,00	0,00	5.168,00	7.296,00
21.	Plastenička proizvo.	4.504,50	1.512,00	10.050,00	16.066,50	1.665,00	0,00	6.220,80	7.885,80
22.	Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	1.960,00	0,00	16.000,00	17.960,00	0,00	0,0	2.822,00	2.822,00
23.	Održavanje zasada krošnjastog voća	7.770,00	0,00	0,00	7.770,00	2.706,06	367,20	0,00	3.073,80
24.	Zasivanje novih zasada jagodičastog voća	4.893,00	0,00	0,00	4.893,00	9.228,45	0,00	10.072,50	19.300,95
25.	Realiza. proizvodnje krošnjastog voća	1.336,79	0,00	0,00	1.336,79	0,00	0,00	0,00	0,00
26.	Realiza. proizvodnje jagodičastog voća	2.767,24	0,00	0,00	2.767,24	3.728,95	0,00	0,00	3.728,95
	UKUPNO-BILJNA	271.859,63	24.952,00	331.513,00	628.324,63	168.870,06	7.915,20	247.954,30	424.740,10
3. GLJIVARSKA PROIZVODNJA									
27.	Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	0,00	2.042,24	41.147,40	43.189,64	0,00	2.536,38	30.746,20	33.282,58
	UKUPNO-GLJIVARSKA	0,00	2.042,24	41.147,40	43.189,64	0,00	2.536,38	30.746,20	33.282,58
4. ORGANSKA PROIZVODNJA									
28.	Certificiranje organske proizvodnje	840,00	861,18	0,00	1.701,18	480,00	0,00	0,00	480,00
	UKUPNO-ORGANSKA	840,00	861,18	0,00	1.701,18	480,00	0,00	0,00	480,00
5. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA-KAPITALNA ULAGANJA									
29.	Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i svinja u okviru poljoprivrednog gazdinstva u osnovici objekta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30.	Izgradnja objekata započetih u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50% i to:	43.377,46	0,00	66.675,00	110.052,46	0,00	0,00	0,00	0,00
31.	Štalskih kapaciteta za uzgoj peradi za upotrebnu površinu objekta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	319.008,83	319.008,83

32. Objekti za skladištenje, hlađenje i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33. Izgradnja ribnjaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34. Rekonstrukcija štalskih objekata za uzgoj goveda, ovaca, koza i peradi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. KUPOVINA U TEKUĆOJ GODINI-KAPITALNA ULAGANJA									
34. Kupovina poljoprivrednog zemljišta isključivo za poljoprivrednu proizvodnju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35. Kupovina novog staklenika ili plastenika	780,00	0,00	0,00	780,00	1.080,00	0,00	1.700,00	2.780,00	
33. Kupovina nove poljoprivredne mehanizacije i priključnih sredstava	0,00	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34. Nove opreme u biljnoj i animalnoj proizvodnji	32.624,15	14.150,08	153.865,61	200.639,84	32.922,03	724,40	133.363,25	167.006,68	
35. Priplođnih junica za formiranje ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	0,00	0,00	25.000,00	25.000,00	0,00	4.760,00	7.650,00	12.410,00	
UKUPNO-KAPITALNA	76.781,61	14.150,08	245.540,61	336.472,30	33.999,03	5.484,40	142.713,25	501.205,51	
7. OSTALE VRSTE NOVČANIH PODSTICAJA									
36. Realizacija pojedinačnih projekata iz oblasti poljoprivrede	/	/	/	0,00		/	/	0,00	
37. Aktivnosti različitih organizacija, udruženja ili asoci.	/	/	/	0,00		/	/	0,00	
38. Sufinansiranje učešća poljoprivrednika na sajmovima	/	/	/	0,00		/	/	0,00	
OSTALE VRSTE NOVČANIH PODSTICAJA-UKUPNO	/	/	/	0,00		/	/	0,00	
PRENOS U NAREDNU GODINU				267.045,41					/
PRENOS IZ PREDHODNE GODINE				0,00					267.045,41

UKUPNO REALIZOVANO				3.700.728,75				3.239.584,06
UKUPNO ISPALČENO				3.433.683,34				3.506.629,47

8. Ostvareno pravo na novčani podsticaj po kategoriji kandidata

Već je naprijed navedeno da je u 2012. godini došlo do primjene novog Zakona o novčanim podsticajima na području Kantona Sarajevo kojim su kandidati na novčani podsticaj svrstani u tri kategorije: neregistrovani kandidati, registrovani kandidati-dopunska djelatnost i registrovani kandidati-osnovna djelatnost, na osnovu čega su utvrđeni različiti iznosi podsticaja po jedinici ostvarene poljoprivredne proizvodnje.

U tabeli br.12. dat je pregled visine ostvarenog prava na novčani podsticaj u 2015. godini za sve tri kategorije kandidata sa područja Kantona Sarajevo.

Tabela br.12.

Vid proizvodnje	Neregistrovani kandidati (KM)	Registrovani kandidati- dopunska djelatnost (KM)	Registrovani kandidati- osnovna djelatnost (KM)
Animalna proizvodnja (An)	902.746,60	85.658,08	1.291.472,16
Biljna proizvodnja (Bi)	168.870,06	7.915,20	247.954,30
Gljivarska proizvodnja (Glj)	0,00	2.536,38	30.746,20
Organska proizvodnja (Or)	480,00	0,00	0,00
Kapitalna ulaganja (Ka)	33.999,03	5.484,40	142.713,25
UKUPNO	1.106.095,06	101.594,06	2.031.894,74

Procentualni udio ostvarenih prava na novčani podsticaj po kategoriji kandidata je sljedeći:

- 34,15 % prava na novčani podsticaj su ostvarili neregistrovani kandidati,
- 3,15 % prava na novčani podsticaj su ostvarili kandidati koji su poljoprivrednu proizvodnju registrovali kao dopunsku djelatnost,
- 62,70 % prava na novčani podsticaj su ostvarili kandidati koji su poljoprivrednu proizvodnju registrovali kao osnovnu djelatnost.

Iz navedenog pregleda može se vidjeti da su registrovani kandidati – osnovna djelatnost, u najvećem broju i ostvarili pravo na podsticaj. Međutim, u stvarnosti najveći broj kandidata koji ostvare podsticaj su neregistrovana fizička lica i njihovi iznosi podsticaja tj. realizovana proizvodnja je relativno mala, dok veliki proizvođači sa manje zahtjeva, procentualno ostvare znatno veći iznos podsticaja, tako da npr. sama farma Butmir učestvuje i do 20 % realizovanog prava na podsticaj u okviru animalne proizvodnje.

III ANALIZA OBIMA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

Još su prisutne negativne posljedice globalne ekonomske krize koje su se negativno odrazile na poljoprivrednu proizvodnju kako u BiH tako i na području Kantona Sarajevo. Posljedice krize posebno su bile izražene u 2012. i 2013. godini, da bi u 2015. godini došlo do blagog oporavka znatnog broja poljoprivrednih proizvodnji. Posebno ističemo značajniji porast kapitalnih investicija, tj. povećana su ulaganja u izgradnju objekata, nabavku mehanizacije i opreme i nabavku mliječnih krava, a što je osnovni preduslov razvoju poljoprivrede. Novčani podsticaji su sigurno znatnim dijelom uticali na navedena pozitivna kretanja u poljoprivrednoj proizvodnji.

1. Uporedni pokazatelji obima proizvodnje

Stanje poljoprivrede možemo sagledati na osnovu naturalnih pokazatelja realizovane proizvodnje. Ove podatke dobijamo iz odnosa novčanih pokazatelja ukupne realizacije novčanih podsticaja za svaku proizvodnju i iznosa podsticaja po jedinici proizvodnje propisane Odlukom.

Na osnovu gore navedenih proračuna došli smo do podataka po obimu pojedinih vidova poljoprivredne proizvodnje.

Uporedni pokazatelji obima proizvodnje (naturalni prikaz) po pojedinim vidovima proizvodnji u 2014. i 2015.godini prikazani su u narednoj tabeli:

Tabela br. 13

POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA	2014. godina				2015. godina				
	Jedinica mjere: grlo/hektar/komad/litar/tona/m ² /kg				Jedinica mjere: grlo/hektar/komad/litar/tona/m ² /kg				
	Neregistro- vana lica	Registro- vana lica (dopunska djelatnost)	Registrovana lica (osnovna djelatnost)	UKUPNO	Neregistro- vana lica	Registro- vana lica (dopunska djelatnost)	Registrovana lica (osnovna djelatnost)	UKUPNO	
1. ANIMALNA PROIZVODNJA									
1. Farma mliječnih krava koja je u sistemu otkupa mlijeka	345	2	612	967	314	4	767	1085	
2. Farma mliječnih krava koja nije u sistemu otkupa mlijeka	977	8	76	1061	720	48	64	832	
3. Vlastiti uzgoj teladi namijenjenih daljem tovu	20	0	0	20	10	10	60	80	
4. Vlastiti uzgoj priplodnih junica za remont ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava	297	40	228	565	314	0	238	552	
5. Farma za tov junadi	332	42	265	639	414	25	333	772	
6. Farma ovaca	17899	931	3649	22479	18030	1016	4251	23297	
7. Farma koza	369	0	247	616	357	0	358	715	
8. Farma za tov svinja	0	0	0	0	0	0	0	0	

9.	Farma za tov piladi	0	98673	148366	1582539	0	101283	1788483	1889766
10.	Inkubacijska proizvodnja jednodnevnih pilića	0	0	881854	881854	0	0	837161	837161
11.	Farma koka nosilja	0	46830	33752	80582	0	20880	62252	83132
12.	Pčelinjak	10133	719	588	11440	9503	1044	819	11366
13.	Organizovan otkup svježeg mlijeka	0	0	1721203	1721203	0	0	231478	231478
14.	Proizvodnja sirove vune	0	0	0	0	0	0	0	0
2. BILJNA PROIZVODNJA									
15.	Zasijane površine merkantilnim žitaricama	177	11	136	324	124	0	150	274
16.	Zasijane površine heljdom	171	15	90	276	229	7	128	364
17.	Zasijane površine ljekovitim biljem	6	0	19	25	8	0	14	22
18.	Zasijane površine merkantilnim krompirom	76	0	82	158	32	4	47	83
19.	Zasijane površine ostalim povrćem	2	7	3	12	2	0	3	5
20.	Plastenička proizvo.	4290	1260	6700	12250	1850	0	4860	6710
21.	Zasnivanje novih zasada krošnjastog voća	2,3	0	4,0	6,3	0	0	0,83	0,83
23.	Održavanje zasada krošnjastog voća	9	0	0	9	3,79	0,45	0	4,24
24.	Zasivanje novih zasada jagodičastog voća	3,4	0	1,1	4,5	5,17	0	3,95	9,12
25.	Realizacija proizvodnje krošnjastog voća	15914	0	0	15914	0	0	0	0
26.	Realizacija proizvodnje jagodičastog voća	13177	0	0	13177	19626	0	0	19626
3. GLJIVARSKA PROIZVODNJA									
27.	Proizvodnja gljiva u zatvorenom prostoru	0	63	1028	1091	0	93,94	904,30	998,24
4. ORGANSKA PROIZVODNJA									
28.	Certificiranje organske proizvodnje	9	0	6	15	1	0	0	1
5. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA OBJEKATA									
29.	Štalski objekti za uzgoj goveda, ovaca, koza i svinja u okviru poljoprivrednog gazdinstva u osnovici objekta	1032	0	1111	2143	0	0	0	0
30.	Izgradnja objekata započelih u tekućoj godini sa završenim grubim građevinskim radovima preko 50% i to:	0	0	0	0	0	0	0	0

31	Štalskih kapaciteta za uzgoj peradi za upotrebnu površinu objekta	0	0	0	0	0	0	9068,69	9068,69
32	Objekti za skladištenje, hlađenje i sušenje poljoprivrednih proizvoda u okviru poljoprivrednog gazdinstva	0	301	0	301	0	0	0	0
33	Izgradnja ribnjaka	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Rekonstrukcija štalskih objekata za uzgoj goveda, ovaca, koza i peradi	0	0	0	0	0	0	0	0
6. KUPOVINA U TEKUĆOJ GODINI									
35.	Kupovina novog staklenika ili plastenika	0	0	0	0	0	1	1	2
36	Kupovina nove poljoprivredne mehanizacije i priključnih sredstava	1	0	0	1	0	0	0	0
37.	Nove opreme u biljnoj i animalnoj proizvodnji	5	0	0	5	19	1	19	39
38	Priplodnih junica za for.osn. stada krava	0	0	50	50	0	14	18	32

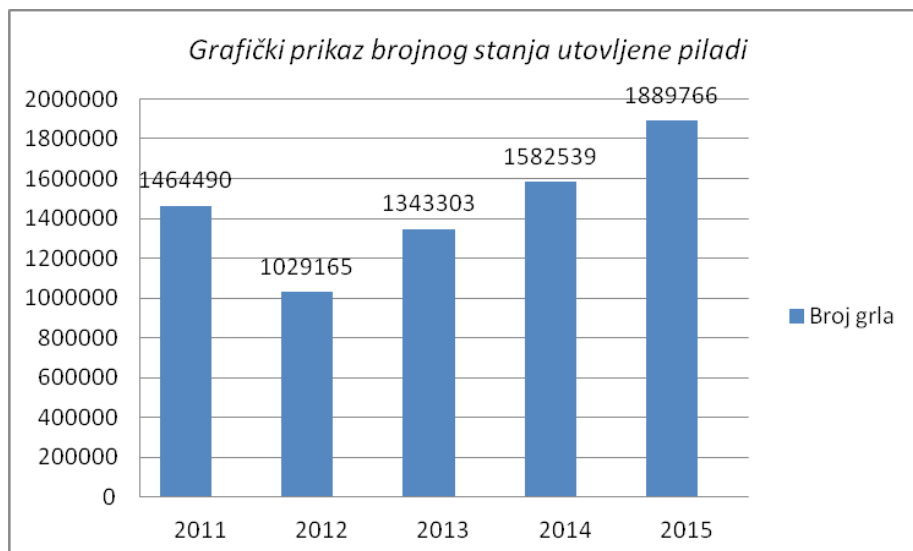
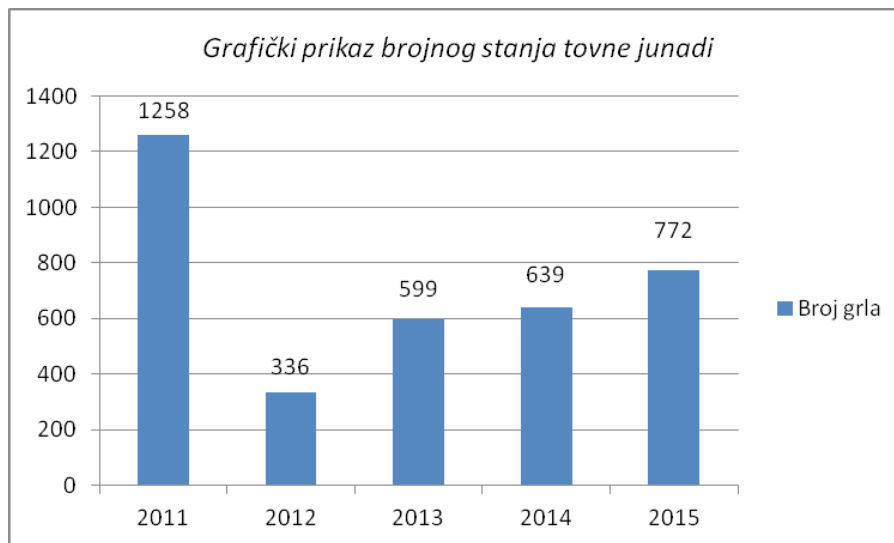
IV EFEKTI PODSTICAJA NA POLJOPRIVREDNU PROIZVODNJI

1. Animalna proizvodnja

Efekti podsticaja mogu se sagledati kroz analizu najzastupljenijih proizvodnji na području Kantona: tov junadi, tov piladi, farmu mliječnih krava, uzgoj priplodnih junica i farmu ovaca. Upoređivanjem pokazatelja o brojnom stanju stoke u 2015. godini sa brojnim stanjem iz prethodne četiri godine može se sagledati „kretanje“ proizvodnje za navedeni period, a što se najslikovitije može sagledati kroz grafički prikaz.

1.1. Farma za tov junadi i farma za tov piladi

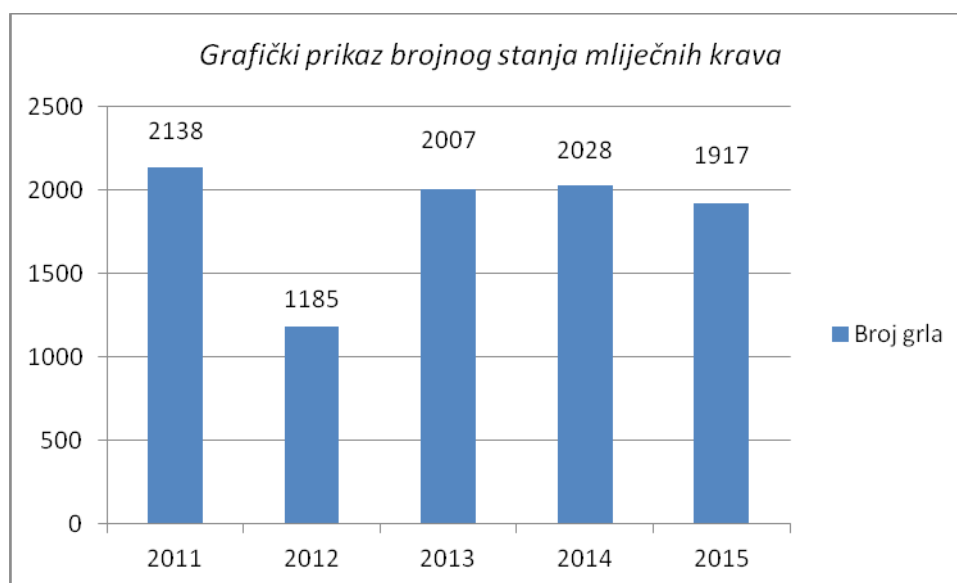
Iz grafičkog prikaza brojnog stanja utovljene junadi i piladi jasno se vidi da je najniža proizvo-dnja zabilježena u 2012. godini, tj. u godini kada je na ovom području bila najizraženija ekono-mska kriza. Od tog perioda prisutan je kontinuirani rast proizvodnje. Poseban značaj za privredu Kantona Sarajevo imaju farme koje se bave proizvodnjom junećeg i pilećeg mesa jer su registrovane za obavljanje ove djelatnosti, te kao takve zapošljavaju znatan dio radne snage, a ujedno izmiruju i druge obaveze prema društvu. Njihova proizvodnja se obavlja u objektima namjenskog tipa koji ispunjavaju sve propisane zootehničke i zoohigijenske uslove držanja i uzgoja životinja.

Na području Kantona Sarajevo postoji nekoliko farmi za tov junadi i tov piladi koje, u današnjim uslovima otežane tržišne ekonomije, svojim pozitivnim poslovanjem ipak uspijevaju da se održe na domaćem tržištu. Ipak, ova održivost bi bila upitna da ove farme ne dobivaju podsticajna sredstva od strane Kantona, pogotovo ako se zna da poljoprivrednici neznatan dio sirovina za svoju proizvodnju obezbjeđuju na vlastitoj farmi. To znači da su oni prinuđeni kupovati hranu i druge sirovine bez dugoročno definisane nabavne cijene, a svoj konačni proizvod (utovljenu junad i pilad) su prinuđeni da prodaju nekada i po cijeni koja je niža od tržišne cijene, a sve iz razloga održivosti na tržištu. Samim tim, njihovo pozitivno poslovanje bi bilo dovedeno u pitanje, što bi automatski dovelo do prestanka proizvodnje i gašenja farmi. Ovo bi direktno uticalo na egzistenciju uposlenika na farmi kao i njihovih porodica, a indirektno i na punjenje penzionih i drugih fondova. Imajući u vidu naprijed navedeno, sigurno je da će u narednom periodu biti teško proizvesti konkurentan proizvod kojim bi se održala obstojnost farmi bez adekvatnog novčanog podsticaja.

Nadati se da zabilježena povećana proizvodnja goveđeg i pilećeg mesa nije prolaznog karaktera i da će u narednom periodu ona i dalje rasti, tim prije što postojanje ovih vidova domaće poljoprivredne proizvodnje indirektno utiče na poboljšanje standarda i zdravlje stanovništva.

1.2. Farma mliječnih krava

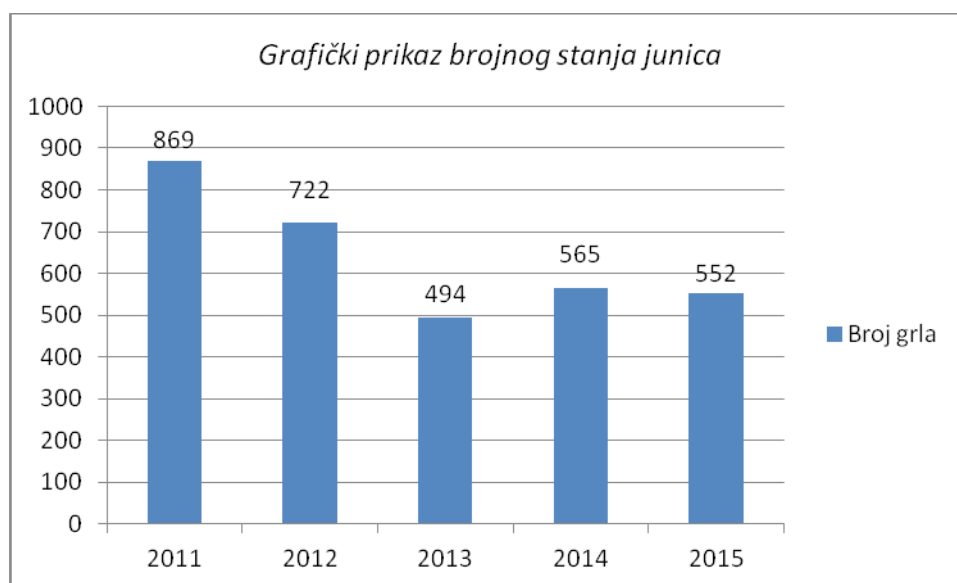

Iz grafičkog prikaza može se vidjeti da je došlo do smanjenja broja mliječnih grla u 2015. u odnosu na 2014. godinu. Jedan od razloga ovakvog stanja je taj što je Odlukom o iznosima novčanih podsticaja za 2015. godinu izvršena izmjena u minimalnim uslovima za početak proizvodnje tj. za ostvarenje novčanog podsticaja bilo je potrebno da farmer posjeduje minimalno 3 umjesto 2 mliječna grla, kako je to bilo propisano u 2014. godini. Naime, na području našeg kantona je veliki broj farmi sa 2 mliječna grla, za koje nisu mogle ostvariti pravo na novčani podsticaj, te nisu ni podnosili zahtjeve za ovaj vid proizvodnje. Iz gore navedenog tabelarnog i grafičkog prikaza brojnog stanja mliječnih grla za 2015. godinu u odnosu na 2014. godinu, jasno vidi umanjen broj istih, što ne znači da se radi i o smanjenju broja mliječnih grla na području Kantona Sarajevo.

Proizvodnja mlijeka, koja se obavlja na farmama sa većim ili manjim brojem mliječnih grla, je strateška grana poljoprivrede kako za Kanton Sarajevo tako i za Federaciju BiH, te zato program podsticajnih mjera farmi mliječnih krava treba da ima jedan kontinuitet i u narednom periodu.

Obzirom da je proizvodnja mlijeka strateška odrednica Kantona, Zakonom o podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo propisan je podsticaj za farme koje su u sistemu otkupa mlijeka i farme koje nisu u sistemu otkupa mlijeka, a sve s ciljem da se omogući podsticaj za sve farme koji posjeduju 3 i više mliječnih grla.

1.3. Vlastiti uzgoj priplodnih junica

Podsticanjem vlastitog uzgoja priplodnih junica za remont ili proširenje osnovnog stada mliječnih krava na farmi, želi se doprinijeti povećanju brojnog stanja zdravih mliječnih krava sa kontrolisanim genetskim potencijalom na mliječnost.

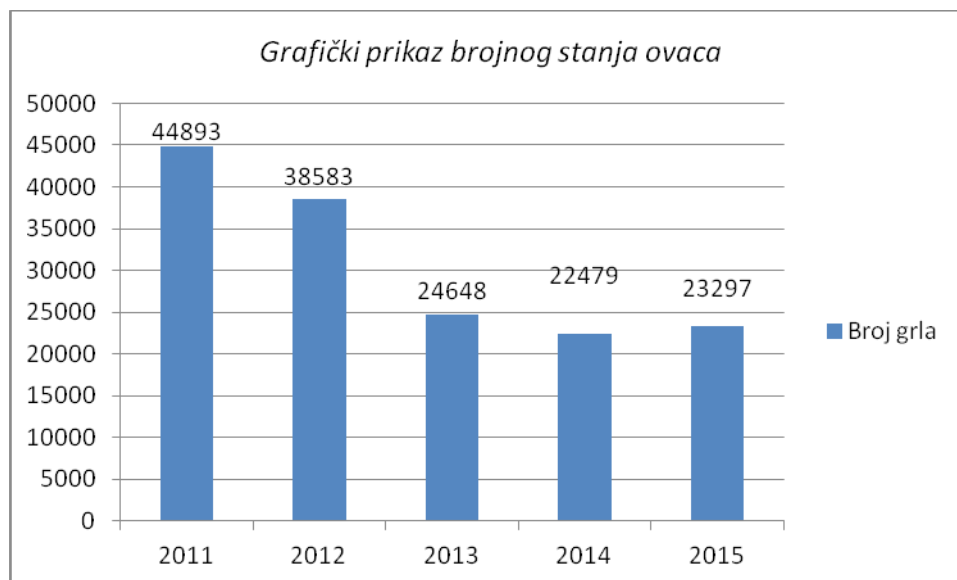
Međutim, na osnovu podataka o broju uzgojenih priplodnih junica može se vidjeti da je do 2013. godine bio prisutan kontinuirani pad uzgoja priplodnih junica, da bi došlo do njegovog povećanja u 2014. godini, te zadržavanja na skoro istom nivou u 2015. godini. Kao i kod farmi muznih krava i kod ovog vida proizvodnje došlo je do povećanja minimalnog uslova za ostvarenje podsticaja, tj. propisan je minimalan broj za ostvarenje podsticaja od 2 grla u 2015. godini u odnosu na jedno grlo kako je bilo propisano u prethodnim godinama. Stoga je i manji broj grla u 2015. godini za koje je ostvaren novčani podsticaj.

Već je ranije naglašeno da je osnovni cilj uzgoja junica održanje i povećanje brojnog stanja mliječnih krava radi povećanja proizvodnje mlijeka. Samim tim, uzgoj junica je u uskoj vezi sa proizvodnjom mlijeka tako da se svi problemi koji prate ovu proizvodnju, a pogotovo problem naplate za predato mlijeko otkupljivaču, negativno reflektuju na uzgoj junica. U takvim otežanim uslovima privređivanja poljoprivredni proizvođači ne vide svrhu njihovog uzgoja. Ako se problemu naplate mlijeka doda i povećanje cijena hrane i repro materijala u relativno dugom periodu uzgoja u kojem proizvođač ne ostvaruje nikakvu dobit, onda je razumljivo zašto se poljoprivredni proizvođači teško odlučuju na uzgoj junica.

1.4. Farma ovaca

U grafičkom prikazu brojnog stanja ovaca može se vidjeti da je do 2014. godine bilo prisutno kontinuirano smanjuje broj ovaca na koje se ostvaruje podsticaj, da bi u 2015. godini došlo do blagog porasta brojnog stanja ovaca. Pokazatelj o broju ovaca na koji je ostvaren podsticaj ne oslikava stanje uzgoja ovaca na području Kantona. Usvajanjem novog Zakona o podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo 2012. godine u značajnoj mjeri izmijenio se karakter podsticaja za ovaj vid proizvodnje. Rok za podnošenje zahtjeva je u mjesecu oktobru,

tj. u periodu kada poljoprivrednici zadržavaju u uzgoju samo grla za daljni uzgoj i reprodukciju, a ostala grla su već rasprodali (tovna grla, kurbani, ostala grla) i samo za ostavljena grla u uzgoju ostvaruju pravo na podsticaj.

Stoga je i broj ovaca na koji se ostvarivao novčani podsticaj u tom periodu bio znatno veći. Po našim podacima, brojno stanje ovaca na području Kantona se bitnije ne mijenja u zadnjih 5 godina.

Takođe je za neregistrovane kandidate ograničen broj grla za koji se može ostvariti pravo na podsticaj. Ograničenje je uvedeno s ciljem favorizovanja registrovanih kandidata, kako bi što više kandidata registrovalo obrt ili drugi vid organizacije i na taj način riješio svoj radni status.

Jedna od bitnijih odrednica novog Zakona o podsticajima je da se podsticaj daje za provedene zootehničke i zoohigijenske mjere na gazdinstvu, a posjedovanje zdravih grla (ovaca) je samo jedan od uslova za ostvarenje prava na podsticaj. Ovakvim načinom podsticanja nastoji se direktno uticati na poboljšanje uslova za držanje stoke, stimulisanje izgradnje adekvatnih ili adaptiranje postojećih farmi radi njihovog približavanja evropskim standardima. Time se, uz pojačanu veterinarsko-zdravstvenu zaštitu grla, stvaraju uslovi za postepeni prelazak sa ekstenzivnog i poluintenzivnog načina držanja ovaca na intenzivni način držanja, a sve u cilju povećanja proizvodnje ovčijih proizvoda.

Posjedovanje adekvatnih štalskih objekata za smještaj i uzgoj ovaca je glavni preduslov za ostvarenje prava na novčani podsticaj, odnosno svaki poljoprivredni proizvođač mora posjedovati jedan metar kvadratni korisnog prostora po grlu. Korisna površina prostora po grlu i kvalitet samog objekta su limitirajući faktori za ostvarenje prava na novčani podsticaj. Uvođenjem ovih standarda za objekte kao preduslova za dodjelu podsticajnih sredstava u ovčarstvu, koji su uostalom standardi EU i zemalja u okruženju, kao i pomjeranje roka za podnošenje zahtjeva na novčani podsticaj za ovu proizvodnju u jesenji period kada na farmi ostaje samo osnovno stado, dovelo je do toga da je prikazano brojno stanje ovaca, koje je

dobijeno na osnovu utrošenih novčanih sredstava za podsticanje ove proizvodnje, manje u odnosu na predhodne godine.

2. BILJNA PROIZVODNJA

Od općina Kantona Sarajevo, gledajući zemljiše resurse, najbolje predispozicije za razvoj biljne proizvodnje imaju općine Ilijaš, Hadžići, Ilidža i Trnovo.

Međutim, biljna proizvodnja na ovim općinama je i dalje nedovoljno zastupljena iz razloga što su zemljišne parcele koje posjeduju farmeri prilično rascjepkane. Površine parcela kreću se od 0,2 do 0,5 ha, a vrlo rijetke su parcele koje imaju površinu veću od jednog hektara, što otežava primjenu mehanizacije u cilju povećane proizvodnje i postizanja većeg ekonomskog efekta.

2.1. Ratarska proizvodnja

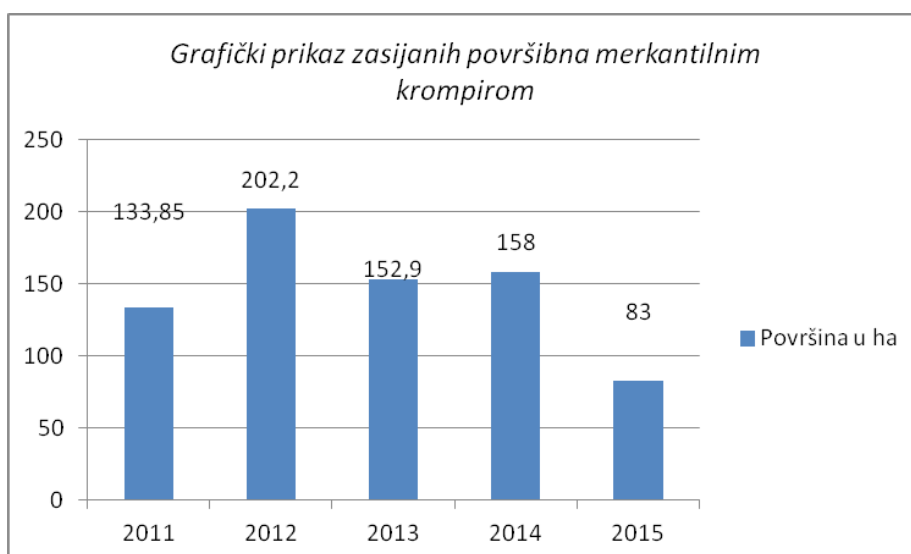
Ako se analiziraju podaci o obimu zasijanih zemljišnih površina prikazanih u tabeli br.13 , a koji su dobijeni na osnovu ostvarenog prava na novčani podsticaj, može se konstatovati da je došlo do smanjenja sjetvenih površina skoro svih ratarskih kultura u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu. Povećanje sjetvenih površina prisutno je samo kod heljde, dok su ostale kulture zastupljene na znatno manjim površinama, a što je posebno izraženo kod krompira. Jedan od razloga ovakvog stanja je što je Odlukom ograničena površina na koju se može ostvariti podsticaj. Razlog ograničenja je favorizovanje registrovanih kandidata, a i svođenje površina na mjeru na kojoj se mogu primijeniti adekvatne agrotehničke mjere. Obzirom da biljna proizvodnja predstavlja osnovu za stočarstvo kao i za prerađivačku industriju, neophodno je dalje nastaviti podršku u obimu i kvalitetu kakav je bio do sada, kako bi se zadržao trend rasta ovih proizvodnji na području Kantona

2.2. Povrtlarska proizvodnja

U povrtlarskoj proizvodnji na području Kantona Sarajevo dominira proizvodnja merkantilnog krompira. Merkantilni krompir je jedna od osnovnih namirnica u ishrani domaćeg stanovništva u zimskom periodu, za čiju proizvodnju Kanton Sarajevo raspolaže povoljnim klimatskim uslovima i zemljišnim resursima, te podsticanje ove proizvodnje i u budućnosti treba nastaviti uz obavezan otkup tržišnih viškova i stabilnu otkupnu cijenu.

Iz grafičkog prikaza zasijanih površina merkantilnim krompirom, kako smo već naveli, došlo je do značajnog smanjenja površina zasijanih krompirom u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu. Jedan od razloga ovakvog pada je uvođenje ograničenja maksimalnih površina zasijanih krompirom za sve kandidate. Uvođenjem ovog ograničenja fizička lica nisu mogla ostvariti pravo za sve zasijane površine, tako da prikazano stanje o ostvarenom pravu na podsticaje ne oslikava realno stanje proizvodnje krompira.

Za ostale povrtne kulture podsticaj se ostvaruje u minornom iznosu, što znači da su iste zastupljene u manjem obimu

2.3. Voćarska proizvodnja

U strukturi poljoprivrednog zemljišta voćnjaci zauzimaju 7,5 % od ukupnih poljoprivrednih površina i uglavnom su to voćnjaci kruške, jabuke i šljive.

Većinu voćarske proizvodnje u Kantonu Sarajevo karakterišu: niski prinosi, klasični uzgojni oblici sa dominacijom krošnjastih vrsta voća, ekstenzivna proizvodnja sa starim zasadima sa razmakom sadnje 5 X 5 metara, uglavnom u okviru okućnica, prevaziđen sortiment, nizak nivo agro i pomotehnike, kao i nedostatak mehanizacije.

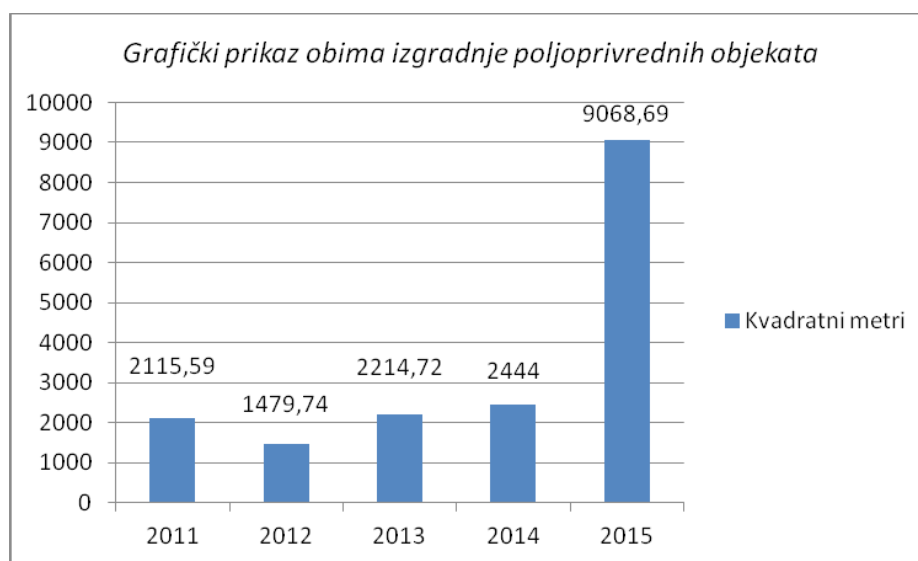
Međutim, ohrabruje činjenica da je od 2004. godine došlo do povećanja broja proizvođača koji su orijentisani na intenzivan vid proizvodnje sa novijim uzgojnim oblicima i savremenim sortimentom.

Ako se uporede pokazatelji o površinama na kojima su zasnovani novi zasadi krošnjastog voća može se vidjeti da je sve do 2012. godine zabilježen rast. Tako je u 2009. godini pod novim zasadom bilo podignuto 5,84 ha, 2010. g. 5,21 ha, 2011. godine 7,06 ha i u 2012. godini je 9,7 ha novih zasada krošnjastog voća.

U 2015. godini dolazi do „značajnijeg“ rasta zasnivanja novih zasada jagodičastog voća ali ne dovoljno i u mjeri u kojoj bi trebali, imajući u vidu da uzgojni uslovi i raspoloživi zemljišni resursi Kantona Sarajevo pružaju povoljne uslove za ovaj vid voćarske proizvodnje. Ova proizvodnja dolazi sve više do izražaja jer je osiguran plasman proizvedenog voća uz relativno prihvatljivu cijenu otkupa.

Nizak obim proizvodnje ostalih vrsta voća odraz je niza negativnih faktora koji opterećuju ovu proizvodnju zbog kojih se poljoprivrednici slabo opredjeljuju za podizanje voćnjaka, a ovdje ćemo nabrojati samo neke: velika ulaganja u pokretanje proizvodnje, relativno dug vremenski period od zasnivanja voćnjaka do početka proizvodnje, nedostatak rasladnih i prerađivačkih kapaciteta, neorganizovan otkup, nelojalna konkurencija.

3. MODEL KAPITALNIH ULAGANJA

Poljoprivredni objekti i poljoprivredna mehanizacija su osnovni preduslovi intezivne konvencionalne poljoprivredne proizvodnje i dobrih prinosa po jedinici površine. Zato je osnovni cilj uvođenja prava na novčani podsticaj za kapitalna ulaganja putem Zakona o novčanim podsticajima taj da se postigne veća motivisanost poljoprivrednih proizvođača za ulaganja u osavremenjavanje vlastitih gazdinstava, tim prije što se radi o ulaganjima koja ostaju u okviru poljoprivrednog gazdinstva i koja podstiču poljoprivrednog proizvođača za nastavak poljoprivredne proizvodnje.

U 2015. godinu izgrađeno je 9068,69 m² poljoprivrednih objekata za uzgoj peradi što je za 27%, više u odnosu na četiri protekle godine.

To su objekti koji ispunjavaju standarde vezane za površinu i kvalitet objekata, čime farmeri nastoje da ispune uslove za dodjelu podsticajnih sredstava u stočarskoj proizvodnji.

Takođe je bitna činjenica da su objekti rađeni u skladu sa građevinskim propisima.

Podsticanje izgradnje poljoprivrednih objekata u okviru gazdinstva treba nastaviti i u narednom periodu u istom ili povećanom obimu, jer je postojanje adekvatnih poljoprivrednih objekata preduslov dobre poljoprivredne proizvodnje.

V PREGLED OSTVARENIH PRAVA NA FEDERALNU NOVČANU PODRŠKU

Odjeljenje za poljoprivredne stručne poslove Kantona Sarajevo obrađuje i zahtjeve za Federalnu novčanu podršku za područje Kantona Sarajevo. Federalne novčane podrške implementiraju se po osnovu Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“ broj. 42/10) i podzakonskih akata (Programa i Pravilnika) kojima se definišu kriteriji za ostvarivanje podsticaja i novčani iznosi po jedinici proizvodnje.

Za ostvarenje prava na federalni novčani podsticaj poljoprivredni proizvođači podnose prijavu početka proizvodnje i prijavu završetka proizvodnje, a po navedenim prijavama službenici

Odjeljenja su dužni u određenom roku izvršiti obilazak kandidata i zapisnički konstatovati njegovu proizvodnju na licu mjesta. Uz kompletiranje dokumentacije, Federalnom ministarstvu za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo podnose i zahtjeve za isplatu novčane podrške.

I pored provedene procedure, tj. proizvodnje proizvoda, zapisničke konstatacije i njegovog plasmana na tržište uz adekvatan dokaz o plasmanu, poljoprivredni proizvođač može ostati bez federalne novčane podrške iz razloga neblagovremenog tačnog ažuriranja podataka o korištenju zemljišnih parcela i raspoloživog stočnog fonda u okviru gazdinstva, a koji se unose u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata, koji se vode u općinama, a ujedno su obavezni do 15. novembra tekuće godine izvršiti prijavu plana proizvodnje na za to propisanom Obrascu PPP za narednu kalendarsku godinu.

I pored čestih upozorenja i savjetovanja od strane službenika Odjeljenja, poljoprivredni proizvođači često zaborave na ove obaveze: upis tačnih podataka u RPG i RK, prijava plana proizvodnje, te zbog toga i ostaju bez federalne novčane podrške.

Kada se radi o proizvodnji svježeg kravljeg mlijeka, Pravilnikom je propisano da za individualne poljoprivredne proizvođače mlijeka zahtjev na novčanu podršku podnosi registrovani otkupljivač mlijeka i to za one individualne poljoprivredne proizvođače koji ostvare proizvodnju mlijeka minimalno 500 litara za jedan mjesec. Međutim, svaki individualni proizvođač pojedinačno mora do 15.01. tekuće godine da podnese prijavu početka proizvodnje sa listom korištenja iz RPG i RK u kojoj moraju biti upisana sva mliječna grla. Službenik Odjeljenja mora u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave početka proizvodnje izvršiti obilazak mjesta proizvodnje klijenta i sačiniti Zapisnik o brojnomo stanju mliječnih grla sa navedenim ušnim markicama. Iz tog razloga situacija je takva da službenici Odjeljenja u toku jedne godine izvrše obilazak c.c.a. 150 individualnih proizvođača mlijeka,

koliko Odjeljenje zaprimi prijava početka proizvodnje mlijeka), a zahtjev za isplatu podrške za proizvedeno mlijeko se upućuje Federalnom ministarstvu u toku godine c.c.a. 60 puta (5 otkupljivača X 12 mjeseci).

U tabeli br.16 navedeni su iznosi ostvarenog prava na Federalnu novčanu podršku po proizvodnjama u 2015. godini koji su ostvarili poljoprivredni proizvođači nastanjeni na području Kantona Sarajevo. Naime, u istoj tabeli navedene su propisane visine novčane podrške po jedinici mjere za svaku proizvodnju posebno kako za 2014. tako i za 2015. godinu. Iz priloženog se može vidjeti da je u FMPVŠ svojim propisom izvršilo umanjeње novčane podrške kod većeg broja proizvodnji, a neke se (proizvodnja gljiva) i ne podstiču. Na kraju tabele nalazi se iznos koji označava razliku u ostvarenoj novčanoj podršci u 2015. u odnosu na 2014. godinu, koja ne predstavlja umanjeње nego nebrigu poljoprivrednih proizvođača samih o sebi, koji se na vrijeme ne informišu, te ne izvršavaju svoje obaveze propisane od strane FMPVŠ što je navedeno na početku ovog pregleda.

Tabela br.14.

R. br.	POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA	2014 KM po jedinici mjere	IZNOS PODRŠKE U KM U 2014.G.	2015 KM po jedinici mjere	IZNOS PODRŠKE U KM U 2015.G.
1.	Proizvodnja hljebnih žitarica (pšenica i raž, ječam)	700,00	147.402,00	500,00	25.950,00
2.	Proizvodnja silažnog kukuruza	600,00	103.590,00	300,00	58.950,00
3.	Proizvodnja heljde	400,00	56.840,00	400,00	84.432,00
4.	Proizvodnja ljekovitog i aromatičnog bilja (kamilica, menta, lavanda, ružmarin, smilje i lovor)	400,00	6.684,80	400,00	8.800,00
5.	Proizvodnja bijelog luka	3.000,00	3.900,00	2.000,00	0,00
6.	Proizvodnja gljiva (šampinjoni i bukovača)	1,00	16.759,70	0,00	0,00
7.	Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka	0,30	1.253.241,50	0,30	1.452.745,90
8.	Proizvodnja goveđeg mesa-tov junadi	600,00	305.995,00	450,00	248.400,00
9.	Uzgoj rasplodnih junica	600,00	187.200,00	450,00	141.750,00
10.	Uzgoj rasplodne stoke (ovce i kože)	40,00	280.880,00	35,00	151.515,00
11.	Košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	20,00	3.420,00	15,00	450,00
12.	Koke nosilje	0,30	1.860,00	0,35	35.493,50
13.	Ribarstvo	1,50	45.240,95	1,25	37.500,66
	UKUPNO		2.413.013,95		2.245.987,00
	RAZLIKA			167.026,95	

VI ZAKLJUČAK

Značaj poljoprivredne proizvodnje u ukupnom razvoju Kantona je izuzetno važan jer angažuje veći broj nezaposlenog stanovništva, a pogotovo ako se radi o poljoprivrednoj proizvodnji sa jasnom tržišnom orijentacijom.

Međutim, poljoprivreda i njene aktivnosti same po sebi nisu dovoljne da osiguraju razvoj sela i omogućе vraćanje populacije ili njeno zadržavanje u takvom okruženju. Zato je potrebno uporedo obezbijediti razvoj infrastrukture, poljoprivrede i nepoljoprivrednih aktivnosti.

Posmatrajući sveobuhvatno stanje poljoprivredne proizvodnje na području Kantona u proteklih 10-tak godina, može se reći da je primjena Zakona o novčanim podsticajima dala snažan podstrek poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona Sarajevo koji se ogleda u sljedećem:

- povećana je vlastita proizvodnja hrane,
- raspoloživi poljoprivredni resursi su se počeli iskorištavati u većem obimu,
- obezbijeđen je jedan dio sirovine za prerađivačku industriju,
- povećana je zaposlenost stanovništva,
- povećana je tržišna orijentisanost poljoprivredne proizvodnje i učešće sektora poljoprivrede u ukupnom nacionalnom dohodku.

Kroz ovaj period došlo je do stvaranja većeg broja poljoprivrednih proizvođača sa relativno obimnijom poljoprivrednom proizvodnjom, dok je sve manje onih koji se poljoprivrednom proizvodnjom bave kao sporednom djelatnošću. Primjenom novog Zakona o novčanim

podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo želi se postići to da se formirani poljoprivredni proizvođači koji imaju obimniju poljoprivrednu proizvodnju koja je tržišno orjentisana, zadrže na postojećem nivou proizvodnje sa tendencijom njenog porasta putem podsticanja farmi kao jedne proizvodne cjeline sa zaokruženim sistemom proizvodnje i plasmana proizvoda.

Iz naprijed izložene analize ostvarenog obima poljoprivredne proizvodnje jasno je uočljivo da je došlo do povećanja obima proizvodnje skoro svih vidova poljoprivrede. Ako se tome doda i zabilježeno povećanje izgradnje novih štalskih objekata, onda je sasvim razumljivo insistiranje na nastavku provođenja novčanog podsticanja domaće poljoprivredne proizvodnje u narednom periodu.

U periodu priprema za proces integracije u EU i pristup svjetskoj trgovinskoj organizaciji mora se i u poljoprivredi izvršiti harmonizacija politika i legislative sa evropskim standardima i procedurama. Upravo se novim Zakonom o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo i podzakonskim aktima donesenim na osnovu Zakona olakša put ispunjenju evropskih standarda u poljoprivrednoj proizvodnji u momentu kada naša zemlja postane članica EU, a što se posebno odnosi na standarde koji su vezani za štalske objekte na poljoprivrednom gazdinstvu. Pravilnikom propisani posebni uslovi, koje kandidat mora ispuniti kako bi ostvario pravo na novčani podsticaj, pripremaju domaćeg poljoprivrednog proizvođača na ispunjavanje uslova u slučaju promjena zahtjeva vezanih za ostvarenje ovog prava. Samim tim, poljoprivredni proizvođač je prinuđen da više ulaže u osavremenjavanje svog poljoprivrednog gazdinstva i farmi radi usklađivanja sa međunarodnim standardima proizvodnje i poboljšanja zootehniških i zoohigijenskih uslova držanja stoke na području Kantona Sarajevo, kao i radi bolje primjene agrotehničkih mjera u biljnoj proizvodnji.

MINISTAR

Dr Muharem Šabić

- PODSTICAJI

12 MJESE!

① 15/13

SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina XVII – Broj 1

Ponedjeljak, 9. januar 2012. godine
SARAJEVO

ISSN 1512-7052

KANTON SARAJEVO

Skupština Kantona

Na osnovu člana 18. stav 1. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01 i 28/04) i u skladu sa članom 28. stav 4. Zakona o poljoprivredi ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" br. 88/07 i 4/10) Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 09.01.2012. godine, donijela je

ZAKON

O NOVČANIM PODSTICAJIMA U POLJOPRIVREDI NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

Ovim zakonom propisuju se u Kantonu Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton) izvori i visina novčanih sredstava, mjere novčanih podsticaja u poljoprivredi, modeli podsticaja, opšti uslovi za ostvarenje novčanih podsticaja, korisnici novčanih podsticaja, postupak ostvarenja novčanih podsticaja, izvještavanje o realizovanim novčanim podsticajima, nadzor nad provođenjem ovog zakona, kaznene odredbe, kao i druga pitanja u vezi sa novčanim podsticajima na području Kantona.

Član 2.

(Svrha zakona)

Svrha donošenja ovog zakona je provođenje harmonizacije mjera novčanih podsticaja sigurnosti i kontinuiteta novčanih podsticaja sa ciljem stvaranja i podsticanja poljoprivredne proizvodnje do nivoa samoodrživosti i profitabilnosti u formi tržišno orijentiranih robnih poljoprivrednih proizvođača, podsticanje tehničko-tehnološkog i organizacionog unapređenja sektora poljoprivrede, osiguranje stabilnog poljoprivrednog dohotka i omogućavanje adekvatnog životnog standarda poljoprivrednog proizvođača.

Član 3.

(Značenje pojedinih izraza)

U smislu ovog Zakona, pojedini izrazi imaju slijedeće značenje:

- a) "Poljoprivredna djelatnost" podrazumijeva privrednu djelatnost koja obuhvata biljnu i animalnu proizvodnju i sa njima povezane uslužne djelatnosti u skladu sa standardnom klasifikacijom djelatnosti u Bosni i Hercegovini.

- b) "Poljoprivredno gazdinstvo" podrazumijeva proizvodnu jedinicu ili grupu jedinica koje čine proizvodnu cjelinu i sa tehničkog i privrednog gledišta, koje se bave proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda; gazdinstvo se može baviti i drugim djelatnostima (nepoljoprivrednim) proizvodnim i uslužnim djelatnostima. Poljoprivredno gazdinstvo može djelovati kao privredno društvo, obrt ili zadruga ako je registrovano za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, te kao porodično poljoprivredno gazdinstvo.

- c) "Porodično poljoprivredno gazdinstvo" je samostalna privredna i socijalna jedinica zasnovana na vlasništvu i/ili upotrebi proizvodnih resursa i upravljanju porodice u obavljanju poljoprivredne djelatnosti.

- d) "Nosilac poljoprivrednog gazdinstva" podrazumijeva fizičko ili pravno lice, ili grupu fizičkih i pravnih lica u skladu sa statusom koji ima grupa i njeni članovi prema zakonima u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, a čije se gazdinstvo nalazi na teritoriji Kantona, te obavlja poljoprivrednu djelatnost i koji je u Registru poljoprivrednih gazdinstava upisan kao nosilac gazdinstva. Vlasnik obrta registrovanog za obavljanje poljoprivredne djelatnosti je ujedno i nosilac poljoprivrednog gazdinstva. Ovlašteni zastupnik privrednog društva ili zadruge registrovane za obavljanje poljoprivredne djelatnosti je nosilac poljoprivrednog gazdinstva.

- e) "Kandidat" podrazumijeva poljoprivrednog proizvođača registrovanog za obavljanje poljoprivredne proizvodnje: pravno lice (registrovano po Zakonu o privrednim društvima i Opštem zakonu o zadrugama), fizičko lice (registrovano po Zakonu o obrtu) i neregistrovano fizičko lice koje se bavi poljoprivredom, a koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata na području Kantona.

II. IZVORI NOVČANIH SREDSTAVA

Član 4.

(Izvori novčanih sredstava)

Sredstva za realizaciju novčanih podsticaja iz člana 1. ovog zakona obezbjeđuju se u Budžetu Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: budžet) za svaku kalendarsku godinu i iz drugih izvora.

- (4) Kandidat u toku jedne kalendarske godine ima pravo podnijeti zahtjev za ostvarenje novčanog podsticaja za kupovinu jedne vrste mehanizovanog sredstva priključaka i opreme.
- (5) Kandidat ima pravo podnijeti novi zahtjev za ostvarenje prava na novčani podsticaj za nabavku mehanizacije nakon isteka roka od pet godina od dana ranije ostvarenog novčanog podsticaja, a opreme nakon pet godina od dana ranije ostvarenog prava na isti novčani podsticaj.

Član 28.
(Donacije)

Kandidat koji je mehanizaciju ili opremu dobio po osnovu donacije nema pravo na ostvarenje novčanog podsticaja za nabavku te mehanizacije i opreme iz člana 14. stav (2) tački b), c), d) i e) ovog zakona.

Član 29.
(Zapisnik)

- (1) Za svaki blagovremen i potpun zahtjev službenici Ministarstva, Odjeljenja za poljoprivredne stručne poslove (u daljem tekstu: Odjeljenje) dužni su na licu mjesta utvrditi i zapisnički konstatovati činjenično stanje (obim proizvodnje, provedene agro-tehničke mjere, stanje usjeva sa očekivanim prinosima, zasnovanu i realizovanu proizvodnju, vrijeme započinjanja gradnje objekta sa stepenom izgrađenosti grubih građevinskih radova i sl.).
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana službenici Odjeljenja mogu izaći na teren ako nije dostavljena potpuna dokumentacija uz zahtjev i na licu mjesta kandidata obavijestiti koju je dokumentaciju dužan dostaviti i u kom roku, te zapisnički konstatovati utvrđeno činjenično stanje i obavezu dostavljanja dokumentacije.

Član 30.
(Provjera)

Službenici Odjeljenja mogu za svaki podnešen zahtjev za ostvarenje prava za novčani podsticaj i nakon zapisnički konstatovanog činjeničnog stanja izaći na lice mjesta i izvršiti provjeru, te zapisnički konstatovati zatečeno činjenično stanje.

Član 31.
(Postupak donošenja rješenja)

- (1) Nakon provedenog postupka utvrđivanja ispunjavanja opštih i posebnih uslova i zapisnički konstatovanog činjeničnog stanja na licu mjesta Ministarstvo putem Odjeljenja donosi rješenje o ostvarenju prava na novčani podsticaj za kandidata koji ispunio uslove propisane ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (2) Za kandidata koji ne ispunio opšte i posebne uslove propisane ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim na osnovu ovog zakona Ministarstvo će putem Odjeljenja donijeti rješenje kojim se zahtjev za ostvarenje prava na novčani podsticaj odbija kao neosnovan.
- (3) Ministarstvo će putem Odjeljenja donijeti rješenje o odbacivanju zahtjeva za ostvarenje prava na novčani podsticaj za kandidata čiji zahtjev bude neblagovremen i nepotpun.

Član 32.
(Žalba)

Rješenje iz člana 31. ovog zakona konačno je u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu.

Član 33.
(Nalog za isplatu)

Za kandidata za kojeg se utvrdi da ispunjava opšte i posebne uslove za ostvarenje prava na novčani podsticaj Ministarstvo će rješenje iz člana 31. stav (1) ovog zakona sa nalogom za isplatu

novčanih sredstava dostaviti Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo.

VIII. IZVJEŠTAVANJE I ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Član 34.
(Izvjешtavanje)

- (1) Ministarstvo je obavezno Vladi dostaviti izvještaj o realizaciji novčanih podsticaja u prethodnoj godini najkasnije do 30. aprila tekuće godine.
- (2) Vlada je obavezna da najkasnije do 30. juna tekuće godine dostavi Skupštini Kantona Sarajevo informaciju o realizaciji novčanih sredstava za novčane podsticaje za prethodnu godinu.

Član 35.
(Čuvanje dokumentacije)

- (1) Odjeljenje je dužno čuvati pet godina, od dana pravosnažnosti rješenja, sve predmete sa kompletnom dokumentacijom.
- (2) Kandidat je dužan čuvati dokumentaciju na osnovu koje je ostvario pravo na novčani podsticaj pet godina, računajući od dana uplate novčanih sredstava na račun kandidata.

IX. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 36.
(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti.

Član 37.
(Inspeksijski nadzor)

Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši kantonalni poljoprivredni inspektor (u daljem tekstu: poljoprivredni inspektor).

Član 38.
(Predmet inspeksijskog nadzora)

- (1) Ukoliko poljoprivredni inspektor u toku vršenja inspeksijskog nadzora, utvrdi da su povrijeđene odredbe ovog zakona ili provedbenih propisa donesenih na osnovu ovog zakona rješenjem nalaže da se utvrđene nepravilnosti, odnosno nedostaci otklone odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.
- (2) U obavljanju inspeksijskog nadzora poljoprivredni inspektor može privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz, te zadržati iste do okončanja prekršajnog odnosno sudskog postupka.
- (3) O privremenom oduzimanju dokumentacije ili predmeta iz stava (2) ovog člana poljoprivredni inspektor obavezno izdaje potvrdu.

Član 39.
(Istinito prikazivanje proizvodnje)

- (1) Ukoliko se utvrdi da su sredstva ostvarena na ime novčanih podsticaja utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona utrošena nenamjenski ili su ostvarena na osnovu lažno prikazanih činjenica ili predočene lažne dokumentacije, kandidat je dužan vratiti novčana sredstva, zajedno sa zakonom propisanim zateznom kamatom, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rješenja.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, kandidat može podnijeti novi zahtjev za ostvarenje prava na novčani podsticaj iz poglavlja III. i IV. ovog zakona i ostvariti pravo na novčani podsticaj, ukoliko je ispunio sve uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona, nakon tri godine od dana povrata novčanih sredstava naloženih rješenjem.